

Metsähydrologia ja metsäojitus -sanasto

Ordlista om skogshydrologi och -dikning

Forest hydrology and forest drainage. Glossary of Terms

Лесная гидрология и лесоосушение. Глоссарий терминов

Metsäkeskus

Metsähydrologia ja metsäojitus -sanasto

Metsäsanasto-sarja osa 2

Julkaisija: Suomen metsäkeskus, Lahti 2023

Kannen kuva: Erkki Oksanen, Luke

Taitto: Kai Blauberg, Anne Kaljunen

ISBN 978-952-283-079-1 (pdf)

Sisällysluettelo

Metsähydrologia ja metsäojitus -sanasto	1
Sisällysluettelo	2
Käsitekaavioluettelo	8
Esipuhe	9
Sanaston laatimismenetelmät ja rakenne	11
Termitietueen rakenne	11
Lyhenteet ja merkinnät	12
Käsitekaaviot	14
1 Vesi ja vesivarastot	16
Käsitekaavio	16
Kaavion käsitteet	16
pintavesi	16
maavesi	17
pohjavesi	18
orsivesi	19
paineellinen pohjavesi	19
pintavesivarasto	20
maavesivarasto	21
pohjavesivarasto	21
2 Pintaveteen liittyvät käsitteet	23
Käsitekaavio	23
Kaavion käsitteet	23
virtaava vesi	23
seisova vesi	24
joki	25
puro	25
noro	26
lähde	27
järvi	28
lampi	28
3 Virtaavaan veteen liittyvät käsitteet	30
Käsitekaavio	30
Kaavion käsitteet	30
uoma	30
uomatiheys	31
valuma	32
alivaluma	32
ylivaluma	33
valuma-alue	34
vedenjakaja	34
valuma-aluesuunnitelma	35
valuma-aluesuunnittelu	36
virtaama	37
virtaamanhallinta	37

	alivirtaama	38
	ylivirtaama	38
4	Pohjaveteen liittyvät käsitteet.....	40
	Käsitekaavio.....	40
	Kaavion käsitteet	40
	pohjaveden pilaantuminen.....	40
	pohjaveden muodostuminen	41
	pohjavesivirtaus.....	42
	pohjaveden purkautuminen	42
	pohjavesialue.....	43
	pohjaveden muodostumisalue	44
	pohjavesialueen raja.....	45
	pohjavesialueen reunavyöhyke.....	46
	pohjavesivaikutus I	46
	pohjavesivaikutus II	47
	pohjavesiesiintymä.....	47
	pohjavesivarat [pl.].....	48
5	Pohjaveden purkautuminen	50
	Käsitekaavio.....	50
	Kaavion käsitteet	50
	luonnontilainen lähde.....	50
	lähteikkö	51
	tihkupinta	52
	avovesipintainen lähde.....	52
6	Vesitase.....	54
	Käsitekaavio.....	54
	Kaavion käsitteet	54
	vesitase II	54
	valunta	55
	pintavalunta.....	56
	pintakerrosvalunta	56
	pohjavesivalunta.....	57
	sadanta	58
	sulanta	58
	vesivaraston muutos	59
	kasvillisuuspidäntä.....	60
	nettosadanta	60
	runkovalunta.....	61
	metsikkösadanta.....	62
	haihdunta.....	62
	pintahaihdunta	63
	kasvillisuushaihdunta.....	64
7	Metsäojitus.....	65
	Käsitekaavio.....	65
	Kaavion käsitteet	65
	metsäojitus	65
	ensiojitus.....	66

	kunnostusojitus	67
	avo-ojitus	67
	salaojitus	68
	navero-ojitus	69
	ojanperkaus	69
	täydennysojitus	70
	uusintaajitus	71
8	Ojat	72
	Käsitekaavio	72
	Kaavion käsitteet	72
	ojasto	72
	oja	73
	ojitusalue	73
	avo-oja	74
	salaoja	75
	auraoja	75
	kaivurioja	76
	ojalinja	77
	metsäoja	77
	täydennysoja	78
	uudisoja	78
9	Kuivatusojat	80
	Käsitekaavio	80
	Kaavion käsitteet	80
	kuivatusoja	80
	suojeluoja	81
	sarkaoja	82
	haarukkaoja	82
	niskaoja	83
	kokooja-oja	84
	johto-oja	84
	valtaoja	85
	johdeoja	86
10	Ojan ominaisuudet ja tunnukset	87
	Käsitekaavio	87
	Kaavion käsitteet	87
	ojan pituusleikkaus	87
	ojan poikkileikkaus	88
	ojatiheys	89
	sarkaleveys	89
	kuivatusteho	90
	kuivavara	91
	ojan pintaleveys	91
	ojasyvyys	92
	ojan luiska	93
	ojan pohja	93
	ojan pituuskaltevuus	94

ojan luiskan kaltevuus	94
ojan vedenjohtokyky	95
ojanpohjan leveys.....	96
11 Kuivatustehon heikkeneminen	97
Käsitekaavio.....	97
Kaavion käsitteet	97
ojaeroosio	97
ojan liettyminen.....	98
turvekerroksen painuminen	99
ojan luiskien sortuminen	99
ojan mataloituminen	100
ojan umpeenkasvu.....	101
12 Metsäojituksen hydrologiset vaikutukset ojitusalueilla	102
Käsitekaavio.....	102
Kaavion käsitteet	102
valuntakynnys.....	102
tulva	103
tulvaisuus.....	104
pohjavedenpinta.....	104
pohjavedenpinnan syvyys.....	105
pohjavesikaivo	106
pohjavesiputki	106
pohjavedenpinnan vaihtelu.....	107
13 Metsäojituksessa käytettävät vesiensuojelurakenteet	109
Käsitekaavio.....	109
Kaavion käsitteet	109
virtaamanhallintarakenne	109
vesiensuojelurakenne.....	110
vesistökuormitus	110
pohjapato	111
laskeutusallas.....	112
lietekuoppa.....	112
kaivukatko.....	113
putkipato	114
pintavalutuskenttä.....	115
vesiensuojelukosteikko.....	116
kaksitasouoma	116
14 Ojituksen suunnittelu	118
Käsitekaavio.....	118
Kaavion käsitteet	118
ojitushanke	118
ojitusilmoitus	119
ojitussuunnitelma	119
ojituskartta	120
ojituslupa	121
ojuuettelo	121
ojitussopimus.....	122

15	Maan vesiolot	124
	Käsitekaavio.....	124
	Kaavion käsitteet	124
	maan vesiolot [<i>pl.</i>]	124
	luontainen vesitalous	125
	vedenpalautus	126
	vedenpalautusalue	126
	maan vesipitoisuus	127
	maan vedenjohtavuus	128
	maan vesipotentiaali	128
	kenttäkapasiteetti.....	129
	kyllästys	130
	kyllästyskosteus	130
	vettyminen.....	131
	vedenpidätyskyky	132
16	Irtokäsitteet	133
	alueindeksi [<i>vanh.</i>].....	133
	auraus II	133
	bruttohyöty [<i>vanh.</i>]	134
	flada	135
	haihtuminen	135
	humidisuus	136
	hyötykerroin [<i>vanh.</i>].....	137
	kiintoaines	137
	kiintoainekuorma.....	138
	kluuvijärvi	139
	kiintoaineksen huuhtoutuminen	139
	metsänkasvatuskelpoisuus	140
	metsäojitusboniteetti I [<i>vanh.</i>]	141
	metsäojitusboniteetti II [<i>vanh.</i>].....	141
	navero-oja.....	142
	nettohyöty [<i>vanh.</i>].....	143
	ojamaa	143
	ojan vaaitseminen	144
	ojankaivu	145
	ojitusalue metsä	145
	ojittaa.....	146
	perata II.....	147
	piennartie	147
	pienvesi.....	148
	pintavalutus	149
	rajalämpösumma [<i>vanh.</i>].....	150
	rumpu	150
	suohydrologia	151
	umpeenkasvu	152
	vesiväylä	152
	viljavuusindeksi [<i>vanh.</i>]	153

17	Lähteet.....	155
----	--------------	-----

Käsitekaavioluettelo

Käsitekaavio 1. Vesi ja vesivarastot	16
Käsitekaavio 2. Pintaveteen liittyvät käsitteet.	23
Käsitekaavio 3. Virtaavaan veteen liittyvät käsitteet.	30
Käsitekaavio 4. Pohjaveteen liittyvät käsitteet.	40
Käsitekaavio 5. Pohjaveden purkautuminen.....	50
Käsitekaavio 6. Vesitase.	54
Käsitekaavio 7. Metsäojitus.....	65
Käsitekaavio 8. Ojat.	72
Käsitekaavio 9. Kuivatusojat.	80
Käsitekaavio 10. Ojan ominaisuudet ja tunnuksat.	87
Käsitekaavio 11. Kuivatustehon heikkeneminen.....	97
Käsitekaavio 12. Metsäojituksen hydrologiset vaikutukset ojitusalueilla.....	102
Käsitekaavio 13. Metsäojituksessa käytettävät vesiensuojelurakenteet.....	109
Käsitekaavio 14. Ojituksen suunnittelu.	118
Käsitekaavio 15. Maan vesiolot.	124

Esipuhe

Metsäalan sanastotyö -hanke toteutetaan Metsäkeskuksen sekä Luonnonvarakeskuksen yhteishankkeena, sanastotyön asiantuntijaryhmiin voidaan kutsua myös muiden organisaatioiden edustajia. Hanketta ohjaa maa- ja metsätalousministeriö.

Hankeen tavoitteena on käynnistää metsällisen ammattiterminologian yhtenäistäminen yhteistyönä metsäalan ammattilaisten kanssa sekä koota metsäalan keskeinen ammattisanasto terminologiseksi sanastotietokannaksi. Sanastotietokanta julkaistaan sanastot.suomi.fi -palvelussa julkaistavana metsäsanastona.

Metsäalan sanastotyön tarkoituksena on edistää metsäalaa tukevien tietopalveluiden digitalisaatiota (mm. Metsänhoidon suositukset) sekä sähköisen tiedonvälityksen semanttista yhteentoimivuutta (esim. Metsätiedon standardointi). Sanastotyön lopputuloksia voidaan hyödyntää myös metsäalan tietojärjestelmien sekä tietotuotteiden kehittämistyön yhteydessä.

Lähtökohtana hankkeelle toimii vuonna 2008 julkaistun Suomalais-venäläisen metsäsanakirjan termitietokanta. Sanastotyön tuloksena termitietokannan tiedot ajantasaistetaan ja sitä laajennetaan kattamaan nykyistä näkemystä metsäalan keskeisestä ammattiterminologiasta.

Metsäalan sanastotyö -hankeen toisen osuuden, Metsähydrologia ja metsäojitus -sanaston, laatiminen aloitettiin keväällä 2022. Sanastoluonnoksen sisältö limittyi sekä rajautuu yleiseen hydrologiseen sanastoon sekä oikeuskielessä käytettäviin hydrologisiin käsitteisiin, mitä ei tässä sanastossa ole käsitelty kattavasti. Näiden seikkaperäinen sekä johdonmukainen terminologinen käsittely jää tulevien jatkohankkeiden tehtäväksi.

Metsähydrologia ja metsäojitus -sanaston valmisteluun ja kommentointiin ovat osallistuneet:

Markku Saarinen, Luonnonvarakeskus
Sakari Sarkkola, Luonnonvarakeskus
Irina Kudasheva, Suomen metsäkeskus, terminologi
Janne Uitamo, Suomen metsäkeskus, lakimies
Romi Rancken, Yrkeshögskolan Novia

Johnny Sved, Yrkeshögskolan Novia
Juhani Päivänen, Helsingin yliopisto
Mika Nieminen, Luonnonvarakeskus
Mari Annala, Suomen ympäristökeskus
Niina Riissanen, maa- ja metsätalousministeriö
Riina Kosunen, Sanastokeskus
Jani Antila, Tapio Oy
Samuli Joensuu, Tapio Oy
Soile Mikkonen, Maanmittauslaitos
Salla Laukkanen, Suomen metsäkeskus
Juha Jämsén, Suomen metsäkeskus
Riitta Raatikainen, Suomen metsäkeskus
Marja-Leena Päätaalo, Luonnonvarakeskus, koordinaattori
Kai Blauberg, Suomen metsäkeskus, Metsäalan sanastotyö, projektipäällikkö
Anna Rakemaa, Suomen metsäkeskus
Katja Holmala, Luonnonvarakeskus
Jussi Lappalainen, Suomen metsäkeskus

Metsäalan sanastotyö on määritelty maa- ja metsätalousministeriön välisissä tulossopimuksissa Suomen metsäkeskuksen sekä Luonnonvarakeskuksen kanssa.

Lisätietoja: projektipäällikkö Kai Blauberg, puh. 050-570 8406, sähköposti etunimi.sukunimi@metsakeskus.fi

Sanaston laatimismenetelmät ja rakenne

Sanaston laatiminen on perustunut käsiteanalyysiin, jolla tarkoitetaan käsitepiirteiden ja käsitesuhteiden selvittämistä. Käsitesuhteita kuvataan graafisesti käsitekaavioilla ja sanallisesti määritelmillä. Aihealueen käsiteanalyysi on tehty erikseen suomalaisille, ruotsalaisille, englantilaisille ja venäläisille käsitteille.

Työmenetelmä on perustunut pitkälti niihin sanastotyön yleisiin periaatteisiin, jotka on esitetty ISO standardeissa ja Sanastotyön käsikirjassa (1989). Joissakin kohdissa menetelmämme kuitenkin poikkeaa yleisistä periaatteista.

Deskriptiivisyys. Useimmat ISO-standardeihin perustuvat terminologiset sanakirjat ovat normatiivisia. Sanastomme on kuitenkin deskriptiivinen eli kuvaileva. Emme pyri antamaan ohjeita termien käytöstä missään kielessä. Hakuyksiköt on näin ollen valittu sen perusteella, millaisia termejä teksteissä käytetään, eikä sen perusteella, millaisia termejä niissä pitäisi käyttää. Normatiivisena piirteenä sanastossa on kuitenkin se, että jos asiantuntijat ovat katsoneet termin ei-suositeltavaksi, olemme sijoittaneet termin omalle, ei-suositeltavuutta kuvaavalle kentälle (ks. tarkemmin Lyhenteet ja merkinnät - kohta). Olemme myös sijoittaneet synonyymisten termien joukosta yleisimmin käytetyn termin ensimmäiseksi.

Vastineen pakollisuus. Päinvastoin kuin joissakin muissa sanastoissa, joissa puuttuvan vastineen paikka jätetään tyhjäksi, on kaikille suomalaisille hakuyksiköille annettu vastineet. Tämä on tärkeä siksi, että sanastoa tulevat käyttämään mm. kääntäjät, ja kääntäjille tarkoitettussa sanastossa eivät tyhjät vastinepaikat tule kysymykseen; kääntäjä ei voi jättää tekstiin aukkoja. Jos vastinetta ei ole löytynyt kirjallisuudesta, terminologi itse tai yhteistyössä asiantuntijan kanssa on laatinut keinotekoisen vastineen.

Hakuyksiköiden järjestys. Hakuyksiköt ovat loogisessa järjestyksessä ja loogista järjestystä edustavat käsitekaaviot. Irtokäsitteet-osiossa olevat hakuyksiköt on esitetty aakkosjärjestyksessä.

Termitietueen rakenne

Käsitteet on esitetty sekä omina termitietueina että käsitejärjestelmiä kuvaavina kaavioina. Käsitejärjestelmäkaaviot ja termitietueet on tarkoitettu toisiaan tukeviksi esitysmuodoiksi.

Termitietueessa käsitteille annetaan ensin suomenkieliset termit ja sen jälkeen vastineet ruotsiksi, englanniksi ja venäjäksi. Näiden jälkeen seuraa suomenkielinen määritelmä ja mahdolliset määritelmää täydentävät lisätiedot eli huomautukset suomeksi. Näiden jälkeen tulevat määritelmä ja mahdolliset huomautukset ruotsiksi ja englanniksi. Ruotsin- ja englanninkieliset määritelmät ja huomautukset ovat käännöksiä suomenkielisistä. Suomenkielisiä määritelmiä ja huomautuksia ei ole käännetty venäjäksi. Joidenkin venäjänkielisten vastineiden kohdalla voi olla huomautus (пояснение), joka liittyy venäjänkielisen termin käyttöön tai kuvaa suomen- ja venäjän välisiä käsite-eroja.

Kaikki suomalaiset käsitteet on pyritty määrittelemään – myös silloin, kun termi on läpinäkyvä tai ainakin näyttää sellaiselta. Määritelmiä laadittaessa on pyritty käyttämään vain yleisesti tunnettua sanastoa tai sellaisia termejä, joita vastaavat käsitteet on määritelty samassa sanastossa tai tullaan määrittelemään tulevissa sanastoissa.

Määritelmät on mahdollisuuksien mukaan rakennettu vastaamaan käsitekaavioita, ts. siten, että myös määritelmät muodostaisivat keskenään järjestelmän. Tärkein menetelmä määritelmien ”synkronoinnissa” on ollut siitä huolehtiminen, että määritelmässä on yläkäsitteen paikalla lähin yläkäsite.

Lähtökohtaisesti ruotsinkieliset termit ovat yhteisiä Suomessa ja Ruotsissa. Mikäli termi on käytössä vain Ruotsin ruotsissa, se on varustettu sv-SE-merkinnällä.

Lyhenteet ja merkinnät

fi	suomenkieliset termit: suositeltavan termin (lihavoituna fi-merkinnän yläpuolella) sallittavat synonyymit (yleisemmin käytetyt ja suositeltavat synonyymit ensin)
fi-ei	ei-suositeltava termi
harv.	harvinainen termi
I, II	homonyymi
pl.	pluraali: monikko
slangi	ammattislangiin kuuluva sana tai ilmaus

vanh.	vanhentunut termi
sv	ruotsinkieliset vastineet
sv-inte	ei-suositeltava termi
agr.	agrologisk term: maataloustermi
förk.	förkortning: lyhenne
konst.	konstgjord motsvarighet: keinotekoinen vastine / käännösvastine
part.	partiell motsvarighet: osittainen vastaavuus. Ks. tarkemmin huomautus.
n	ett-suku
sv-SE	rikssvensk terminologi: Ruotsin ruotsissa käytössä oleva termi
en	englanninkieliset vastineet
en-not	ei-suositeltava termi
abbr.	abbreviation: lyhenne
AmE	American English: amerikanenglanti
art.	artificial equivalent: keinotekoinen vastine / käännösvastine
BrE	British English: brittienglanti
coll.	colloquial: puhekielinen sana tai ilmaus
part.	partial equivalence: osittainen vastaavuus. Ks. tarkemmin huomautus.
pl.	plural: monikko
ru	venäjänkieliset vastineet
ru-нерек.	нерекомендуемый термин: ei-suositeltava termi
иск.	искусственный эквивалент: keinotekoinen vastine / käännösvastine
разг.	разговорное: puhekielinen sana tai ilmaus
редк.	редкое: harvinainen termi
сокр.	сокращение: lyhenne
част.	частичное соответствие: osittainen vastaavuus. Ks. tarkemmin huomautus.
мн. ч.	множественное число: monikko
устар.	устаревшее: vanhentunut termi
() + курсив	уточняющие компоненты соответствия: vastinetta on täydennetty lisämääritteillä
vrt.	vertaa lähikäsitteeseen

Käsitekaaviot

Käsitteiden suhteita on havainnollistettu käsitekaavioilla, jotka on laadittu pääasiassa ISO standardien mukaisesti ja UML:n (Unified Modeling Language) mukaisilla merkintätavoilla.

Sanasto-osuuden termitietueista on poimittu kaavioon päätermi eli suositeltava termi ja määritelmä. Kaavioissa ei ole kaikkia sanaston käsitteitä, vaan ne sisältävät vain tärkeimmät käsitejärjestelmät ja vain tärkeimmät käsitteet. Kaavioihin on saatettu ottaa mukaan sellaisia käsitteitä ja ilmauksia, jotka eivät ole mukana sanastossa mutta ovat silti oleellisia käsitejärjestelmän ymmärtämisen kannalta. Kaavioissa sellaiset käsitteet on kursivoitu.

Käsitesuhtetyypit ja niiden merkitseminen

Käsitesuhteita on kolmea tyyppiä: hierarkkisia, koostumussuhteisia ja funktiosuhteisia.

Hierarkkinen suhde (kolmioon päättyvä viiva) vallitsee yläkäsitteen ja sitä suppeamman alakäsitteen välillä. Alakäsite sisältää kaikki yläkäsitteen piirteet sekä vähintään yhden lisäpiirteen. Alakäsite on toisin sanoen yläkäsitteen laji tai edustaja. Kolmion kärki osoittaa yläkäsitteeseen.

Koostumussuhde (vinoneliöön päättyvä viiva) on kokonaisuuden ja sen osien välinen suhde. Yläkäsitteen piirteet eivät sisälly alakäsitteeseen kuten hierarkkisessa käsitejärjestelmässä. Vinoneliö kiinnittyy yläkäsitteeseen.

Funktiosuhde eli assosiatiivinen suhde (tavallinen viiva ilman symbolia) on muu kuin hierarkkinen tai koostumussuhde, esim. syyn ja seurauksen, toiminnan ja välineen, tekijän ja tuloksen suhde, jne. Funktiosuhteen tyyppi käy yleensä ilmi määritelmästä.

Samassa kaaviossa voi esiintyä erityyppisiä käsitesuhteita.

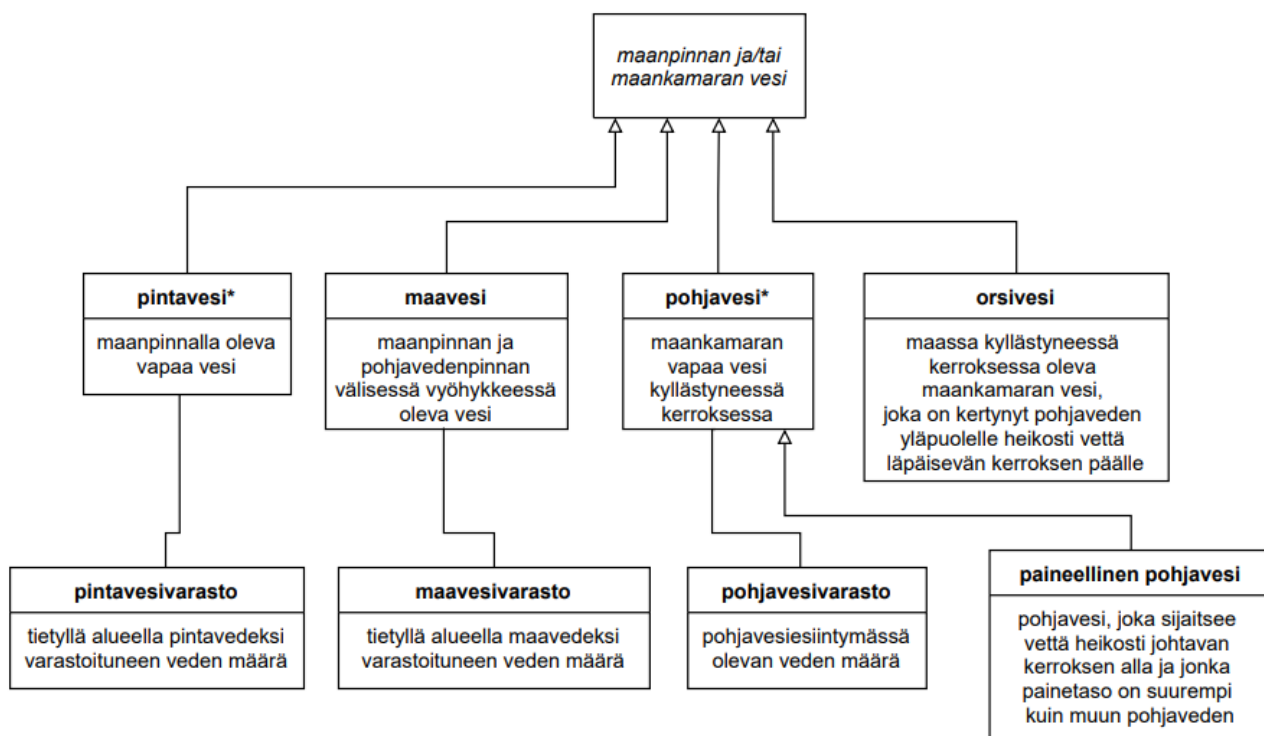
Katkoviiva osoittaa, että ala-, osa- tai funktiosuhteessa oleva käsite ei ole välttämätön. Katkoviivalla kuvattu käsitesuhde täydentää määritelmiä ja tukee käsitteiden ymmärtämistä.

Laatikossa esiintyvät kolme pistettä viittaavat sellaisiin alakäsitteisiin, joita ei ole sisällytetty kaavioon, koska ne eivät ole kyseiselle kaaviolle relevantteja. Kolme pistettä vastaavat toisin sanoen lyhennettä jne.

Asteriski tarkoittaa, että kyseisen käsitteen suhteita kuvataan myös muualla sanastossa yhdessä tai useammassa kaaviossa.

1 Vesi ja vesivarastot

Käsitekaavio

Käsitekaavio 1. Vesi ja vesivarastot

Kaavion käsitteet

pintavesi

fi

fi-ei

sv ytvatten

sv-inte

en surface water

en-not

ru поверхностные воды [pl.]

ru-нерек.

määritelmä

maapinnalla oleva vapaa vesi

huomautus

Pintavedeksi luetaan niin luonnollisissa vesialtaissa (pienvedet, joet sekä järvet), kuin keinotekoisissa vesialtaissa (esim. tekoaltaat ja kanavat) sijaitseva vesi.

definition

fritt vatten på markytan

anmärkning

Ytvatten avser både vatten i naturliga vattendrag (småvatten, älvar och sjöar) och i konstgjorda vattenbassänger (t.ex. reservoarer och kanaler).

definition

free water on the ground surface

note

Surface water includes both natural water basins (small water bodies, rivers, and lakes) and artificial water basins (e.g. reservoirs and canals).

пояснение

maavesi

fi

fi-ei

sv markvatten

sv-inte

en soil moisture; soil water

en-not

ru почвенные воды [рл.]; почвенная влага [редк.]

ru-нерек.

määritelmä

maanpinnan ja pohjavedenpinnan välisessä vyöhykkeessä oleva vesi

huomautus

Maavesi on osittain maaperään sitoutuneena ja osittain vajovettä. Maaperään sitoutunut vesi on osittain maaperän huokosissa olevaa vesihöyryä, osittain maahiukkasten pinnalle adsorboitunutta vettä ja osittain maahiukkasten väleihin asettunutta kapillaarista vettä. Loppu maavedestä on ns. vajovettä, joka vähitellen liikkuu alaspäin kohti pohjavettä. Vajovesi voi maaperässä liikkeessaan kulkeutua myös kohti vesistöä osin sivusuuntaisesti, esimerkiksi kallioperän pintaa myötäillen.

definition

vatten i zonen mellan marknivån och grundvattennivån

anmärkning

Markvattnet består delvis av markbundet vatten och delvis av sjunkvatten. Det markbundna vattnet utgörs delvis av vattenånga i markens porer, delvis av vatten adsorberat vid ytan av jordpartiklar och delvis av kapillärt bundet vatten mellan markpartiklarna. Resten av markvattnet består av så kallat sjunkvatten, som gradvis rör sig nedåt mot grundvattnet. Sjunkvatten kan

också i vissa fall röra sig mot ett vattendrag i sidled, t.ex. längs berggrunden.

definition

water in the zone between the ground surface and the water table

note

Soil moisture is partly soil-bound and partly gravitational water. Soil-bound water is partly water vapor in soil pores, partly water adsorbed on the surface of soil particles, and partly capillary water settled between the soil particles. The rest of the ground water is gravitational water, which gradually moves downward towards groundwater. When moving in the soil, gravitational water may also travel towards a body of water partly laterally, for example along the surface of the bedrock.

пояснение

Термин «почвенная влага» обычно используется в почвоведении и редко – в гидрологии.

pohjavesi

fi

fi-ei

sv grundvatten

sv-inte

en groundwater; ground water

en-not

ru грунтовые воды [мн. ч.]

ru-нерек.

määritelmä

maankamaran vapaa vesi kyllästyneessä kerroksessa

huomautus

definition

fritt vatten i jordskorpan vattenmättade skikt

anmärkning

definition

free water in the ground saturated layer

note

пояснение

orsivesi

fi

fi-ei

sv hängande grundvatten

sv-inte

en perched groundwater; perched water

en-not

ru верховодка

ru-нерек. подвешенный водоносный горизонт

määritelmä

maassa kyllästyneessä kerroksessa oleva maankamaran vesi, joka on kertynyt pohjaveden yläpuolelle heikosti vettä läpäisevän kerroksen päälle

huomautus

definition

vatten som ansamlats i ett vattenmättat jordlager ovanför grundvattnet och är avskilt från grundvattnet av ett jordlager med dålig vattengenomsläpplighet

anmärkning

definition

water which is situated in the ground saturated layer, and which has accumulated above the ground water on top of a weakly permeable layer

note

пояснение

paineellinen pohjavesi

fi artesinen pohjavesi

fi-ei

sv artesiskt grundvatten

sv-inte

en artesian groundwater; artesian ground water

en-not

ru артезианские воды [мн. ч.]; напорные воды [мн. ч.]

ru-нерек.

määritelmä

pohjavesi, joka sijaitsee vettä heikosti johtavan kerroksen alla ja jonka painetaso on suurempi kuin muun pohjaveden

huomautus

Paineellisen pohjaveden tunnistaa siitä, että siihen asennetussa pohjavesiputkessa pohjavedenpinta asettuu huomattavasti korkeammalle kuin maakerros, joka rajoittaa pohjavedenpinnan tason korkeutta. Usein pohjavedenpinta voi nousta pohjavesiputkessa jopa alueen maanpintaakin korkeammalle.

definition

grundvatten som ligger under ett vattenogenomträngligt skikt så att vattentrycksnivån under det ogenomträngliga skiktet är högre än övrigt grundvatten

anmärkning

Artesiskt grundvatten kännetecknas av att vattennivån i ett installerat grundvattenrör ligger betydligt högre än det jordlager som begränsar vattnets rörelse uppåt. I många fall kan vattennivån i grundvattenröret till och med ligga ovanför områdets marknivå.

definition

groundwater which is located under a weakly permeable layer and whose pressure level is higher than that of the rest of the groundwater

note

Artesian groundwater can be recognized by the fact that in the groundwater pipe installed in it, the water table is significantly higher than the soil layer that limits it. Often the water table in the groundwater pipe can even rise higher than the ground level in the area.

пояснение

pintavesivarasto

fi

fi-ei

sv ytvattenmagasin

sv-inte

en surface water storage

en-not

ru запас поверхностных вод

ru-нерек.

määritelmä

tietyllä alueella pintavedeksi varastoituneen veden määrä

huomautus

definition

mängd vatten som finns lagrat i form av ytvatten i ett givet område

anmärkning

definition

amount of water stored as surface water in a certain area

note

пояснение

maavesivarasto

fi

fi-ei

sv markvattenmagasin

sv-inte

en soil water storage; SWS [*abbr.*]

en-not

ru запас почвенных вод

ru-нерек.

määritelmä

tietyllä alueella maavedeksi varastoituneen veden määrä

huomautus

definition

mängd vatten som lagrats i form av markvatten i ett område

anmärkning

definition

amount of water stored as soil moisture in a certain area

note

пояснение

pohjavesivarasto

fi

fi-ei

sv grundvattenmagasin; grundvattenförråd

sv-inte

en groundwater storage; ground water storage

en-not

ru запас грунтовых вод

ru-нерек.

määritelmä

pohjavesiesiintymän veden määrä

huomautus

definition

mängd vatten i en grundvattenförekomst

anmärkning

definition

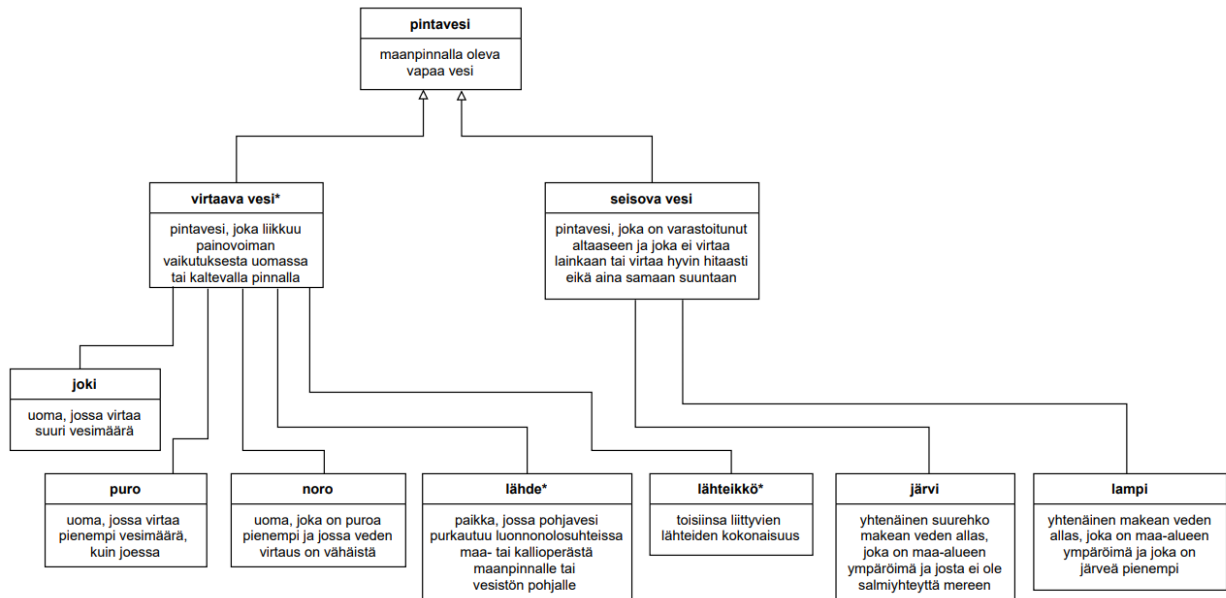
amount of water in groundwater aquifer

note

пояснение

2 Pintaveteen liittyvät käsitteet

Käsitekaavio

Käsitekaavio 2. Pintaveteen liittyvät käsitteet.

Kaavion käsitteet

virtaava vesi

fi virtavesi

fi-ei

sv rinnande vatten; strömmande vatten

sv-inte

en flowing water

en-not

ru проточная вода

ru-нерек.

määritelmä

pintavesi, joka liikkuu painovoiman vaikutuksesta uomassa tai kaltevalla pinnalla

huomautus

definition

ytvatten som under inverkan av tyngdkraften rör sig i en strömfåra eller längs en sluttande yta

anmärkning

definition

surface water that moves under the influence of gravity in a watercourse or on a sloping surface

note

пояснение

seisova vesi

fi vakavesi

fi-ei

sv stillastående vatten

sv-inte

en standing water; stagnant water

en-not

ru стоячая вода; непроточная вода; застойная вода

ru-нерек.

määritelmä

pintavesi, joka on varastoitunut altaaseen ja joka ei virtaa lainkaan tai virtaa hyvin hitaasti eikä aina samaan suuntaan

huomautus

definition

ytvatten som samlats i ett vattenmagasin och inte rinner alls, eller rinner mycket långsamt och inte alltid i samma riktning

anmärkning

definition

surface water that is accumulated in a basin where it does not flow at all or flows very slowly and not always in the same direction

note

пояснение

joki

fi

fi-ei

sv älv; å; flod [*part.*]

sv-inte

en river; stream [*part.*]

en-not

ru река

ru-река.

määritelmä

uoma, jossa virtaa suuri vesimäärä

huomautus

Vesilaissa joella tarkoitetaan virtaavan veden vesistöä, jonka valuma-alue on vähintään sata neliökilometriä.

definition

strömfåra i vilken det rinner en stor mängd vatten

anmärkning

I vattenlagen avses med älv ett rinnande vattendrag vars avrinningsområde är minst hundra kvadratkilometer stort. I svenskan används begreppet älv för ett snabbt rinnande vatten medan begreppet å används för ett långsamt rinnande vattendrag. Begreppet flod används för mycket stora vattendrag utanför de nordiska länderna.

definition

watercourse where a large volume of water flows

note

According to the Water Act, river is a water body of flowing water with a catchment area of at least one hundred square kilometres.

Stream is a body of water flowing in a channel or watercourse, as a river, rivulet, or brook.

пояснение

puro

fi

fi-ei

sv bäck

sv-inte

en stream [*part.*]; brook [*part.*]; creek [*part.*]

en-not

ru ручей

ru-нерек.

määritelmä

uoma, jossa virtaa pienempi vesimäärä, kuin joessa

Huomautus

definition

strömfåra där det rinner en mindre mängd vatten än i en älv

anmärkning

definition

watercourse where the volume of flowing water is smaller than in a river

note

Stream is a body of water flowing in a channel or watercourse, as a river, rivulet, or brook. Brook is of lesser length and volume than a creek.

пояснение

noro

fi

fi-ei

sv rännil

sv-inte

en rivulet; intermittent stream [*part.*]

en-not

ru небольшой ручей; ручеек [*разг.*]

ru-нерек.

määritelmä

uoma, joka on puroa pienempi ja jossa veden virtaus on vähäistä

huomautus

Noroissa virtaus voi olla paikoin näkymätöntä tai katkonaista. Norot voivat kuivua kuivana ajankohtana. Vesilaissa norolla tarkoitetaan vesistöä, jonka valuma-alue on vähemmän kuin kymmenen neliökilometriä ja jossa ei jatkuvasti virtaa vettä eikä kalankulku ole merkittävässä määrin mahdollista.

definition

strömfåra med mindre vattenflöde än en bäck

anmärkning

I en rännil kan vattenflödet ställvis vara osynligt. Rännilar kan torka ut helt under torra perioder. I vattenlagen avses med rännil en strömfåra som är mindre än en bäck och vars avrinningsområde är mindre än tio

kvadratkilometer stort och där det inte ständigt rinner vatten och fisk inte kan vandra i nämnvärd omfattning.

definition

watercourse smaller than a stream, where the water flow is low

note

In rivulets, the flow can be invisible or intermittent in some places. Rivulets can dry out during dry periods. According to the Water Act, rivulet is a water body with a catchment area of less than ten square kilometers, where water does not flow continuously, and fish passage is not possible to a significant extent.

Intermittent stream is a stream or part of a stream that has flowing water during certain times of the year when groundwater provides water for streamflow.

пояснение

lähde

fi

fi-ei

sv källa; källsprång

sv-inte

en spring

en-not

ru источник; источник грунтовых вод

ru-перек.

määritelmä

paikka, jossa pohjavesi purkautuu luonnonolosuhteissa maa- tai kallioperästä maanpinnalle tai vesistön pohjalle

huomautus

Maanpinnalla oleva lähde voi ilmetä avovesipintaisena lähteenä, kasvillisuuden peittämänä hetteikkönä tai tihkupintana. Lähteiden läheisyydessä tai pohjaveden vaikutuspiirissä tavataan usein lähdelajistoa.

definition

plats där grundvattnet under naturliga förhållanden strömmar ut från mark eller berggrund till markytan eller till botten av en vattenförekomst

anmärkning

En källa kan i terrängen visa sig som en öppen kalkkälla, ett källkärr eller en sippervattenyta. I närheten av en källa eller i grundvattenpåverkade områden hittas ofta specialiserade arter som är knutna till källmiljöer.

definition

spot, where groundwater flows under natural conditions from the soil or bedrock to the ground surface or to the bottom of a water body

note

A spring on the ground can appear as a spring with an open water surface, a quagmire covered with vegetation, or a seepage area. Species specific to springs are often found in the vicinity of springs or in the area affected by groundwater.

пояснение

järvi

fi

fi-ei

sv sjö

sv-inte

en lake

en-not

ru озеро

ru-непек.

määritelmä

yhtenäinen suurehko makean veden allas, joka on maa-alueen ympäröimä ja josta ei ole salmiyhteyttä mereen

huomautus

definition

ett stort, enhetligt sötvattensmagasin som är omgivet av ett landområde och saknar anslutning till havet genom ett sund

anmärkning

definition

uniform, large basin of fresh water, which is surrounded by land and has no strait connection to the sea

note

пояснение

lampi

fi

fi-ei

sv tjärn

sv-inte

en pond; lakelet

en-not

ru ламба; небольшое озеро

ru-перек.

määritelmä

yhtenäinen makean veden allas, joka on maa-alueen ympäröimä ja joka on järveä pienempi

huomautus

Lampi voi olla luonnontilainen tai keinotekoinen.

definition

litet, enhetligt sötvattensmagasin som är omgivet av ett landområde och som är mindre än en sjö

anmärkning

En tjärn kan vara naturlig eller konstgjord.

definition

uniform basin of fresh water, which is surrounded by land and is smaller than a lake

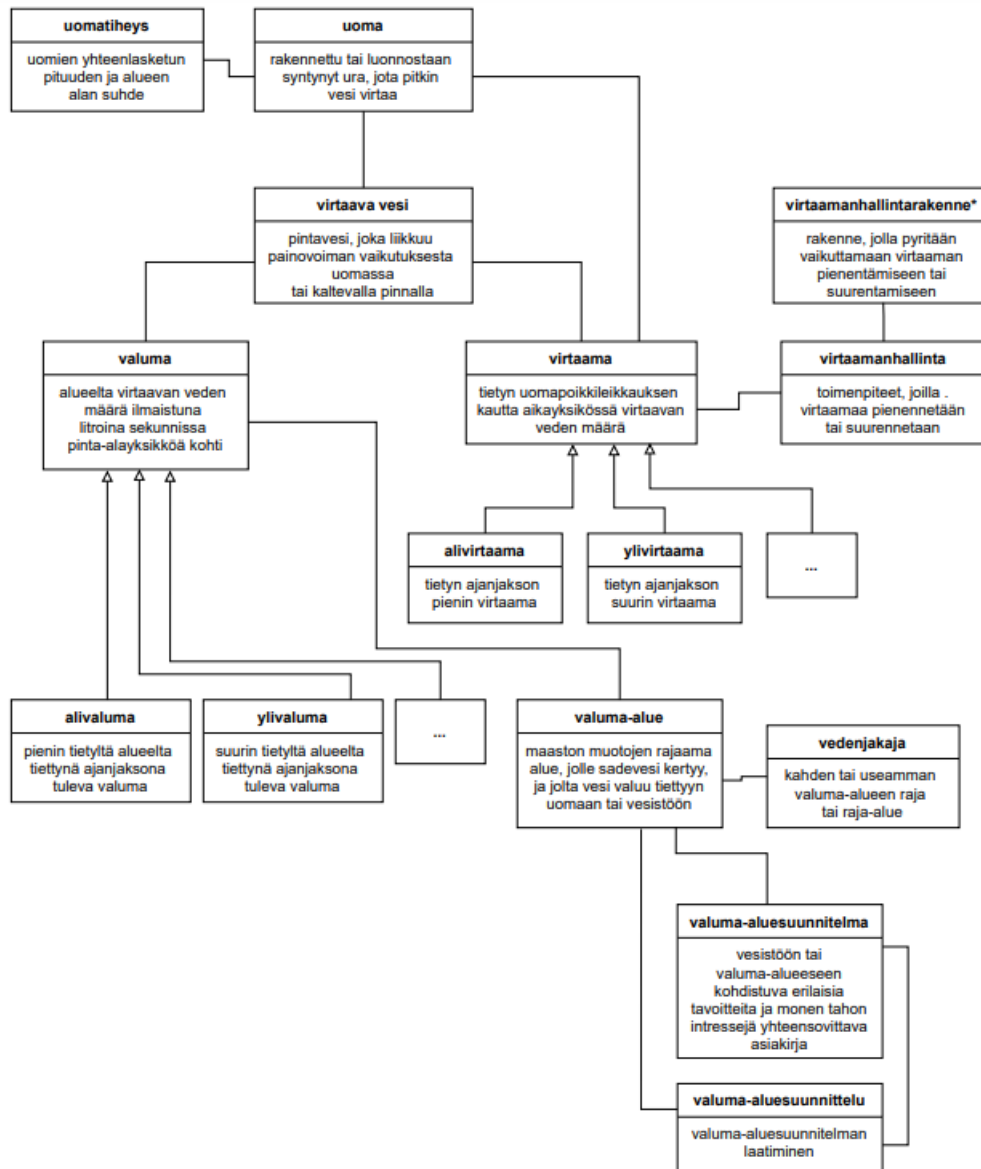
note

Ponds can be natural or artificial.

пояснение

3 Virtaavaan veteen liittyvät käsitteet

Käsitekaavio

Käsitekaavio 3. Virtaavaan veteen liittyvät käsitteet.

Kaavion käsitteet

uoma

fi vesiuoma

fi-ei

sv strömfåra; vattenfåra; strömbädd; lopp

sv-inte

en watercourse; channel

en-not

ru русло

ru-нерек.

määritelmä

rakennettu tai luonnostaan syntynyt ura, jota pitkin vesi virtaa

huomautus

definition

byggd eller naturligt uppkommen fåra längs vilken det rinner vatten

anmärkning

definition

artificial or natural channel through which water flows

note

пояснение

uomatiheys

fi

fi-ei

sv dräneringstäthet

sv-inte

en drainage density

en-not

ru густота русловой сети

ru-нерек. канализованность

määritelmä

uomien yhteenlasketun pituuden ja alueen alan suhde

huomautus

definition

förhållande mellan strömfårornas sammanlagda längd och områdets areal

anmärkning

definition

ratio of the total watercourse lengths to the area of the territory

note

пояснение

valuma

fi

fi-ei

sv flöde

sv-inte

en runoff volume

en-not

ru модуль стока

ru-нерек.

määritelmä

alueelta virtaavan veden määrä ilmaistuna litroina sekunnissa pinta-alayksikköä kohti

huomautus

definition

mängd vatten som rinner ut ur ett område uttryckt i liter per sekund per ytenhet

anmärkning

definition

amount of water flowing out of the area expressed in litres per second per unit area

note

пояснение

alivaluma

fi

fi-ei

sv minimiflöde

sv-inte

en minimum runoff; minimal runoff

en-not

ru минимальный модуль стока

ru-нерек.

määritelmä

pienin tietyltä alueelta tiettynä ajanjaksona tuleva valuma

huomautus

definition

lägsta flöde från ett visst område under en given period

anmärkning

definition

smallest runoff coming from a certain area in a given period of time

note

пояснение

ylivaluma

fi

fi-ei

sv maximiflöde

sv-inte

en maximum runoff; maximal runoff

en-not

ru максимальный модуль стока

ru-нерек.

määritelmä

suurin tietyltä alueelta tiettynä ajanjaksona tuleva valuma

huomautus

definition

högsta flöde från ett visst område under en given period

anmärkning

definition

largest runoff coming from a certain area in a given period of time

note

пояснение

valuma-alue

fi

fi-ei

sv avrinningsområde [*n*]; tillrinningsområde [*n*]; bäcken

sv-inte

en catchment area; water catchment; drainage basin; drainage area;
catchment basin; watershed [*AmE*]; watershed area [*AmE*]

en-not

ru водосборный бассейн; водосбор; водосборная площадь

ru-нерек.

määritelmä

maaston muotojen rajaama alue, jolle sadevesi kertyy, ja jolta vesi valuu tiettyyn uomaan tai vesistöön

huomautus

definition

område avgränsat av terrängformationer från vilket allt vatten strömmar ut i en och samma strömfåra eller vattendrag

anmärkning

definition

area bounded by landforms, where rainwater accumulates, and from which the water flows into a specific watercourse or water body

note

пояснение

vedenjakaja

fi

fi-ei

sv vattendelare; vattendelarområde

sv-inte

en water divide; drainage divide; watershed divide;

en-not

ru водораздел

ru-нерек.

määritelmä

kahden tai useamman valuma-alueen raja tai raja-alue

huomautus

definition

gräns eller gränsområde för två eller flera avrinningsområden

anmärkning

definition

boundary or boundary area of two or more catchment areas

note

пояснение

valuma-aluesuunnitelma

fi

fi-ei

sv plan för avrinningsområde

sv-inte

en catchment area plan; catchment area management plan

en-not

ru план водосборного бассейна

ru-нерек.

määritelmä

vesistöön tai valuma-alueeseen kohdistuva erilaisia tavoitteita ja monen tahon intressejä yhteensovittava asiakirja

huomautus

Valuma-aluesuunnitelmassa tarkastellaan mm. kuivatusjärjestelmän tarkoituksenmukaisuutta, tunnistetaan riskikohteet ja suunnitellaan toimenpiteet vesistökuormituksen vähentämiseksi. Valuma-aluesuunnitelmalla voidaan edistää kestävän tuotannon, tulva- ja kuivuusriskien hallinnan, vesienhoidon ja luonnon monimuotoisuuden tavoitteita valuma-alueen ominaisuudet huomioiden.

definition

dokument upprättat för ett avrinningsområde som sammanjämkar olika intressenters intressen

anmärkning

En plan för ett avrinningsområde omfattar bland annat en bedömning av dräneringssystemets ändamålsenlighet samt riskfaktorer och planerade åtgärder för att minska belastningen på vattendragen. Planen syftar till att främja målen för hållbar produktion, riskhanteringen beträffande

översvämning och torka samt vattenvården och biodiversiteten, samtidigt som områdets egenskaper tas i beaktande.

definition

document taking into account the different goals and interests of many parties targeting a water body or a catchment area

note

A catchment area plan examines e.g., the suitability of the drainage system, identifies risk areas and draws up measures to reduce the load on surface waters. The catchment area plan can promote the goals of sustainable production, flood and drought risk management, water management and natural biodiversity, considering the characteristics of the catchment area.

пояснение

valuma-aluesuunnittelu

fi

fi-ei

sv planering av avrinningsområde

sv-inte

en catchment area planning

en-not

ru планирование водосборного бассейна

ru-нерек.

määritelmä

valuma-aluesuunnitelman laatiminen

huomautus

definition

uppgörande av plan för avrinningsområde

anmärkning

definition

drawing up a catchment area plan

note

пояснение

virtaama

fi

fi-ei

sv vattenföring; vattenflöde; flöde

sv-inte

en water discharge; discharge; flow rate; flow [*coll.*]

en-not

ru расход воды

ru-нерек.

määritelmä

tietyn uomapoikkileikkauksen kautta aikayksikössä virtaavan veden määrä

huomautus

definition

mängd vatten som strömmar genom ett givet tvärsnitt av en strömfåra per tidsenhet

anmärkning

definition

amount of water flowing through a certain cross section of a watercourse in a unit of time

note

пояснение

virtaamanhallinta

fi virtaamansäätö; virtaaman säätö

fi-ei

sv flödeskontroll; flödesreglering

sv-inte

en water discharge management; water flow control

en-not

ru управление расходом воды; регулирование расхода воды

ru-нерек.

määritelmä

toimenpiteet, joilla virtaamaa pienennetään tai suurennetaan

huomautus

definition

åtgärder för att minska eller öka vattenflödet

anmärkning

definition

measures to reduce or increase water discharge

note

пояснение

alivirtaama

fi minimivirtaama [*harv.*]

fi-ei

sv lågvattenföring; NQ [*förk.*]

sv-inte

en minimum water discharge

en-not

ru минимальный расход воды

ru-неперек.

määritelmä

tietyn ajanjakson pienin virtaama

huomautus

Ajanjakso voi olla esim. vuosi.

definition

minsta vattenföring under en given period

anmärkning

Perioden kan vara till exempel ett år.

definition

lowest water discharge in a certain period of time

note

The period can be, for example, a year.

пояснение

ylivirtaama

fi maksimivirtaama [*harv.*]

fi-ei

sv högvattenföring; HQ [*förk.*]

sv-inte

en maximum water discharge

en-not

ru максимальный расход воды

ru-нерек.

määritelmä

tietyn ajanjakson suurin virtaama

huomautus

Ajanjakso voi olla esim. vuosi.

definition

största vattenföring under en given period

anmärkning

Perioden kan vara till exempel ett år.

definition

highest water discharge in a certain period of time

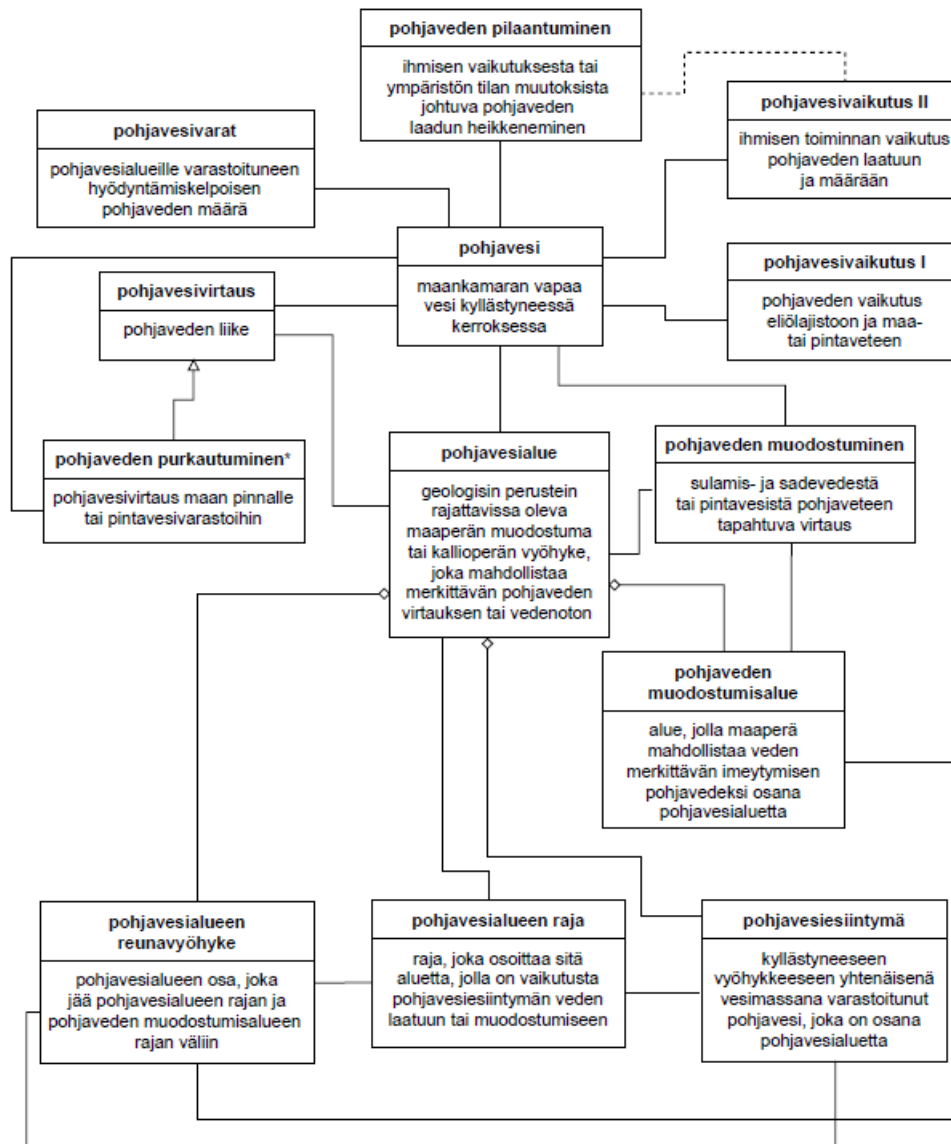
note

The period can be, for example, a year.

пояснение

4 Pohjaveteen liittyvät käsitteet

Käsitekaavio

Käsitekaavio 4. Pohjaveteen liittyvät käsitteet.

Kaavion käsitteet

pohjaveden pilaantuminen

fi pohjaveden saastuminen

fi-ei

sv grundvattenförorening

sv-inte

en groundwater pollution

en-not

ru загрязнение грунтовых вод
ru-нерек.

määritelmä

ihmisen vaikutuksesta tai ympäristön tilan muutoksista johtuva pohjaveden laadun heikkeneminen

huomautus

definition

försämring av grundvattenkvaliteten på grund av mänsklig påverkan eller miljöförändringar

anmärkning

definition

deterioration of groundwater quality due to human influence or changes in the environment

note

пояснение

pohjaveden muodostuminen

fi

fi-ei

sv grundvattenbildning

sv-inte

en groundwater recharge

en-not

ru питание грунтовых вод

ru-нерек.

määritelmä

sulamis- ja sadevedestä tai pintavesistä pohjaveteen tapahtuva virtaus

huomautus

Pohjavettä voi muodostaa myös keinotekoisesti johtamalla muualta tuotua pintavettä maaperään.

definition

flöde av smält-, regn- eller ytvatten i riktning mot grundvattnet

anmärkning

Grundvatten kan också skapas på konstgjord väg genom att leda in ytvatten som tas någon annanstans ifrån i marken.

definition

flow of meltwater, rainwater, or surface water to groundwater

note

Groundwater can also be formed artificially by leading the surface water brought from elsewhere into the soil.

пояснение

pohjavesivirtaus

fi

fi-ei

sv grundvattenflöde; grundvattenströmning

sv-inte

en groundwater flow

en-not

ru течение грунтовых вод

ru-нерек.

määritelmä

pohjaveden liike

huomautus

definition

grundvattnets rörelse

anmärkning

definition

movement of groundwater

note

пояснение

pohjaveden purkautuminen

fi

fi-ei

sv frambrytning av grundvatten; grundvattenavrinning

sv-inte

en groundwater discharge

en-not

ru выход грунтовых вод на поверхность
ru-нерек.

määritelmä

pohjavesivirtaus maan pinnalle tai pintavesivarastoihin

huomautus

Pohjavesi purkautuu ennen kaikkea lähteinä.

definition

grundvattenflöde som når markytan eller ytvattenförråd

anmärkning

Grundvatten springer i allmänhet fram ur marken i form av källor.

definition

groundwater flow to the ground surface or into surface water storage

note

Groundwater is primarily discharged as springs.

пояснение

pohjavesialue

fi

fi-ei

sv grundvattenområde

sv-inte

en groundwater basin

en-not

ru бассейн грунтовых вод

ru-нерек.

määritelmä

geologisin perustein rajattavissa oleva maaperän muodostuma tai kallioperän vyöhyke, joka mahdollistaa merkittävän pohjaveden virtauksen tai vedenoton

huomautus

Tärkeimpiä pohjavesialueita ovat tasaiset sora-hiekkakankaat ja harjujen karkearakeiset ydinosat, jotka läpäisevät yli puolet maahan langenneesta sadevedestä. ELY-keskus luokittelee pohjavesialueen kolmeen luokkaan vedenhankintakäyttöön soveltuvuuden ja suojelutarpeen perusteella.

definition

på geologiska grunder avgränsbar terrängformation eller zon i berggrunden där betydande mängder grundvatten kan bildas eller tas tillvara

anmärkning

De viktigaste grundvattenområdena utgörs av flacka, sand- och grusdominerade avlagringar och kärnsektioner av åsar där mer än hälften

av regnvattnet infiltreras i marken. NTM-centralerna klassificerar grundvattenområden på basis av deras lämplighet och skyddsbehov med tanke på vattentäkt.

definition

soil formation or bedrock area that can be delimited on geological grounds and that enables a significant groundwater flow or water intake

note

The most important groundwater areas are the flat gravelly and sandy heath soils and the coarse-grained core parts of the ridges, which infiltrate more than half of the rainwater that falls on the ground. The ELY Centre classifies groundwater areas into three categories based on their suitability for water procurement and the need for protection.

пояснение

pohjaveden muodostumisalue

fi

fi-ei

sv grundvattenbildningsområde

sv-inte

en groundwater recharge area; recharge area

en-not

ru область образования грунтовых вод

ru-нерек.

määritelmä

alue, jolla maaperä mahdollistaa veden merkittävän imeytymisen pohjavedeksi osana pohjavesialuetta

huomautus

Pohjaveden muodostumisalueella maakerrokset ovat hyvin vettä johtavia. Pohjaveden muodostumisalueeseen kuuluvat lisäksi sellaiset pohjavesialueen osat, jotka lisäävät olennaisesti pohjavesiesiintymän pohjaveden määrää.

definition

område där marken på ett grundvattenområde tillåter betydande absorption av vatten i grundvattnet

anmärkning

I ett grundvattenbildningsområde är marken mycket genomsläpplig. I ett grundvattenbildningsområde ingår också sådana delar av

grundvattenområdet som väsentligt ökar mängden grundvatten i grundvattenförekomsten.

definition

area where the soil allows for significant infiltration of water into groundwater as part of the groundwater basin

note

In groundwater recharge area, the soil layers are very water-permeable. The groundwater recharge area also includes those parts of the groundwater basin that substantially increase the amount of groundwater in the groundwater body.

пояснение

pohjavesialueen raja

fi

fi-ei

sv grundvattenområdets gräns

sv-inte

en groundwater basin boundary

en-not

ru граница распространения грунтовых вод

ru-нерек.

määritelmä

raja, joka osoittaa sitä aluetta, jolla on vaikutusta pohjavesiesiintymän veden laatuun tai muodostumiseen

huomautus

definition

gräns som anger det område som har inverkan på en grundvattenförekomsts vattenkvalitet eller grundvattenbildning

anmärkning

definition

boundary that indicates the area that has an impact on the water quality or formation of the groundwater aquifer

note

пояснение

pohjavesialueen reunavyöhyke

fi

fi-ei

sv grundvattenområdets kantzon

sv-inte

en edge zone of the groundwater basin [*art.*]

en-not

ru буферная зона бассейна грунтовых вод [*иск.*]

ru-нерек.

määritelmä

pohjavesialueen osa, joka jää pohjavesialueen rajan ja pohjaveden muodostumisalueen rajan väliin

huomautus

definition

del av ett grundvattenområde som ligger mellan grundvattenområdets gräns och gränsen för grundvattenbildningsområdet

anmärkning

definition

part of the groundwater basin that falls between the boundary of the groundwater basin and the boundary of the groundwater recharge area

note

пояснение

pohjavesivaikutus I

fi

fi-ei

sv källpåverkan

sv-inte grundvatteneffekt

en groundwater effect

en-not

ru влияние грунтовых вод

ru-нерек.

määritelmä

pohjaveden vaikutus eliölajistoon ja maa- tai pintaveteen

huomautus

definition

grundvattnets inverkan på artsammansättning och mark- eller ytvatten

anmärkning

definition

effect of groundwater on biota and ground water or surface water

note

пояснение

pohjavesivaikutus II

fi

fi-ei

sv effekt på grundvattnet

sv-inte

en effect on groundwater

en-not

ru влияние на грунтовые воды

ru-неперк.

määritelmä

ihmisen toiminnan vaikutus pohjaveden laatuun ja määrään

huomautus

definition

inverkan av mänsklig verksamhet på grundvattnets kvalitet och kvantitet

anmärkning

definition

effect of human activity on the quality and quantity of groundwater

note

пояснение

pohjavesiesiintymä

fi pohjavesimuodostuma

fi-ei

sv grundvattenförekomst; akvifär; akvifer

sv-inte

en groundwater aquifer

en-not

ru водоносный горизонт; аквифер

ru-нерек.

määritelmä

kyllästyneeseen vyöhykkeeseen yhtenäisenä vesimassana varastoitunut pohjavesi, joka on osana pohjavesialuetta

huomautus

definition

del av ett grundvattenområde där grundvattnet bildar en enhetlig vattenmassa i den mättade markzonen

anmärkning

definition

uniform groundwater mass stored in a saturated zone as part of the groundwater basin

note

пояснение

pohjavesivarat [pl.]

fi

fi-ei

sv grundvattenresurser [pl.]; grundvattentillgångar [pl.]

sv-inte

en groundwater resources [pl.]

en-not

ru ресурсы грунтовых вод [мн. ч.]

ru-нерек.

määritelmä

pohjavesialueille varastoituneen hyödyntämiskelpoisen pohjaveden määrä

huomautus

definition

mängd utnyttjbart grundvatten lagrat i grundvattenområden

anmärkning

definition

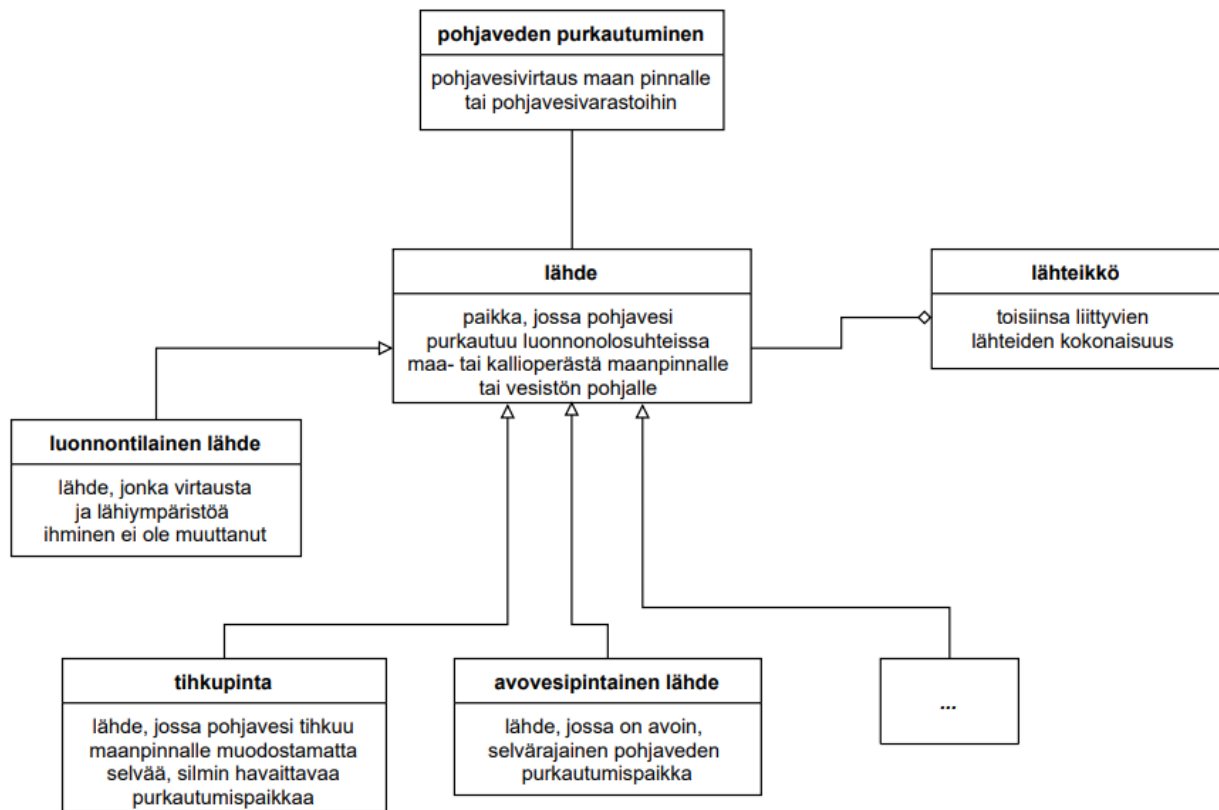
amount of usable groundwater stored in groundwater basins

note

пояснение

5 Pohjaveden purkautuminen

Käsitekaavio

Käsitekaavio 5. Pohjaveden purkautuminen.

Kaavion käsitteet

luonnontilainen lähde

fi

fi-ei

sv källa i naturtillstånd

sv-inte

en natural spring; natural-state spring

en-not

ru естественный источник

ru-неперк.

määritelmä

lähde, jonka virtausta ja lähiympäristöä ihminen ei ole muuttanut

huomautus

definition

vattenkälla vars flöde och omgivande miljö inte har förändrats av människan

anmärkning

definition

spring the flow and surrounding environment of which have not been changed by man

note

пояснение

lähteikkö

fi

fi-ei

sv källområde

sv-inte

en spring-fed wetland

en-not

ru родниковая зона; ландшафтно-родниковая зона; область группового выхода родников

ru-нерек.

määritelmä

toisiinsa liittyvien lähteiden kokonaisuus

huomautus

Lähteikkö on kasvupaikkana pohjaveden kylmyyden vuoksi kesäisin viileä, ja talvisin se pysyy sulana.

definition

anhopning av närliggande källor anknutna till varandra

anmärkning

Ett källområde är en biotop som är sval under sommaren på grund av det kalla grundvattnet, och där marken kring och vattnet i källområdet hålls ofrusna under vintern.

definition

entity formed by interrelated springs

note

As a site, spring-fed wetlands are cool in summer due to the coldness of the groundwater, and in winter they remain thawed.

пояснение

tihkupinta

fi

fi-ei

sv sippervattenyta; sipperyta; källpåverkat område

sv-inte

en seepage area; seepage site

en-not

ru участок выклинивания грунтовых вод; площадь выхода грунтовых вод на поверхность

ru-нерек.

määritelmä

lähde, jossa pohjavesi tihkuu maanpinnalle muodostamatta selvää, silmin havaittavaa purkautumispaikkaa

huomautus

definition

källa där grundvattnet sipprar fram till markytan utan att bilda ett tydligt källsprång

anmärkning

definition

spring where groundwater seeps to the ground surface without forming a clear, visible point of discharge

note

пояснение

avovesipintainen lähde

fi

fi-ei

sv kalkkälla; öppen källa; källsprång

sv-inte

en spring with an open water surface [art.]

en-not

ru поверхностный родник

ru-нерек.

määritelmä

lähde, jossa on avoin, selvärajainen pohjaveden purkautumispaikka

huomautus

definition

källa med en klart avgränsad, öppen vattenyta där grundvattnet bryter fram

anmärkning

definition

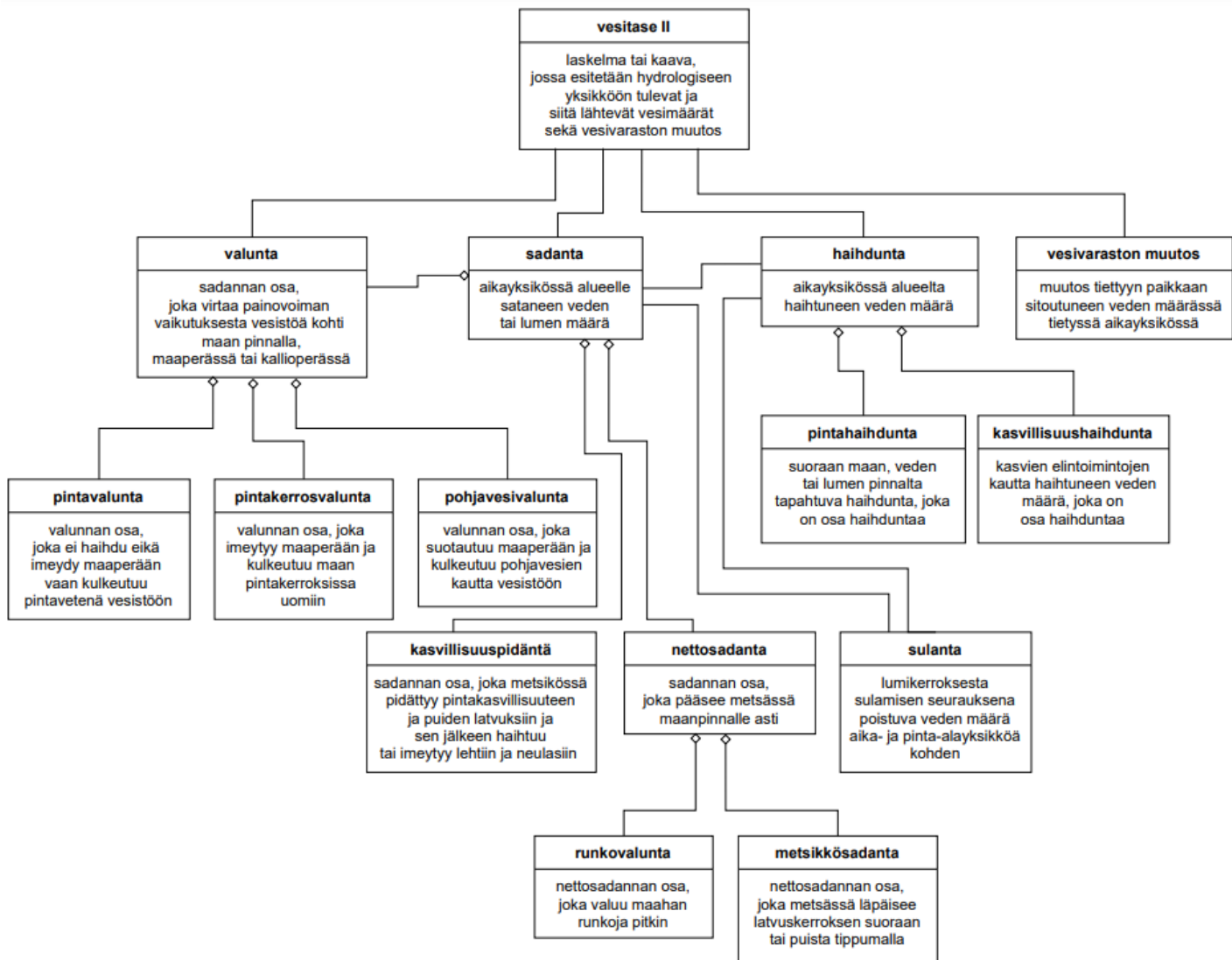
spring with an open, well-defined point of groundwater discharge

note

пояснение

6 Vesitase

Käsitekaavio

Käsitekaavio 6. Vesitase.

Kaavion käsitteet

vesitase II

fi

fi-ei

sv vattenbalans; hydrologisk balans; vattenbudget

sv-inte

en water balance; hydrologic balance

en-not

ru водный баланс (территории)

ru-нерек.

määritelmä

laskelma tai kaava, jossa esitetään hydrologiseen yksikköön tulevat ja siitä lähtevät vesimäärät sekä vesivaraston muutos

huomautus

Hydrologinen yksikkö voi olla esim. valuma-alue.

definition

beräkning eller formel som visar de mängder vatten som flödar in i och ut ur den hydrologiska enheten, samt lagerförändringen

anmärkning

Den hydrologiska enheten kan till exempel vara ett avrinningsområde.

definition

calculation or formula showing the amount of water entering and leaving the hydrological unit and the change in water storage

note

A hydrological unit can be, for example, a catchment area.

пояснение

valunta

fi

fi-ei

sv avrinning

sv-inte

en runoff

en-not

ru сток

ru-непек.

määritelmä

sadannan osa, joka virtaa painovoiman vaikutuksesta vesistöä kohti maan pinnalla, maaperässä tai kallioperässä

huomautus

Valunta voidaan ilmoittaa alueelta tietyssä ajassa virranneen veden määränä pinta-alayksikköä kohden tai vesikerroksen paksuutena.

definition

del av nederbörden som genom tyngdkraften flödar mot ett vattendrag längs markytan, i marken eller i berggrunden

anmärkning

Avrinningen kan uttryckas som utflödet av vatten per ytenhet under en viss tid eller som vattenskiktets tjocklek.

definition

part of precipitation flowing under the influence of gravity towards a body of water on the ground surface, in the soil or bedrock

note

Runoff can be reported as the amount of water that has flowed from the area in a certain time per unit area or by the thickness of the water layer.

пояснение

pintavalunta

fi maanpäällinen valunta

fi-ei

sv ytavrinning

sv-inte

en surface runoff; surface run-off

en-not

ru поверхностный сток

ru-нерек.

määritelmä

valunnan osa, joka ei haihdu eikä imeydy maaperään vaan kulkeutuu pintavetenä vesistöön

huomautus

definition

del av avrinningen som varken avdunstar eller infiltreras i marken utan rinner mot ett vattendrag i form av ytvatten

anmärkning

definition

part of the runoff which does not evaporate and is not infiltrated into the soil but is transported as surface water into a body of water

note

пояснение

pintakerrosvalunta

fi

fi-ei

sv avrinning i den omättade zonen; interflow

sv-inte

en interflow; subsurface runoff

en-not

ru почвенный сток; подповерхностный сток

ru-нерек. внутрипочвенный сток

määritelmä

valunnan osa, joka imeytyy maaperään ja kulkeutuu maan pintakerroksissa uomiin

huomautus

definition

del av avrinningen som infiltreras i marken och rinner mot ett vattendrag i

markens ytliga skikt

anmärkning

definition

part of the runoff that is infiltrated into the soil and travels in the ground surface layers to watercourses

note

пояснение

pohjavesivalunta

fi

fi-ei

sv grundvattenavrinning; grundvattenflöde

sv-inte

en groundwater runoff

en-not

ru грунтовый сток

ru-нерек.

määritelmä

valunnan osa, joka suotautuu maaperään ja kulkeutuu pohjavesien kautta vesistöön

huomautus

definition

del av avrinningen som perkolerar genom jordlagren och rinner ut i ett vattendrag i form av grundvatten

anmärkning

definition

part of the runoff that seeps into the soil and travels through the groundwater to a body of water

note

пояснение

sadanta

fi vapaa sadanta; sademäärä

fi-ei

sv nederbörds mängd; nederbörd

sv-inte

en amount of precipitation; precipitation; precipitation depth

en-not

ru количество осадков

ru-нерек.

määritelmä

aikayksikössä alueelle sataneen veden tai lumen määrä

huomautus

Sadanta ilmaistaan yleensä mm/aikayksikkö.

definition

mängd vatten eller snö som faller på ett område per tidsenhet

anmärkning

Nederbörds mängden uttrycks i allmänhet i mm/tidsenhet.

definition

amount of water or snow that falls in the area in a unit of time

note

Precipitation is usually expressed in millimeters per time unit.

пояснение

sulanta

fi

fi-ei

sv avsmältning

sv-inte

en snowmelt

en-not

ru водоотдача снега; водоотдача из снега

ru-нерек.

määritelmä

lumikerroksesta sulamisen seurauksena poistuva veden määrä aika- ja pinta-alayksikköä kohden

huomautus

Sulanta ilmaistaan yleensä mm/aikayksikkö.

definition

mängd vatten som avsmultit från snötäcket och som når markytan per tids- och arealenhet

anmärkning

Avsmältningen uttrycks i allmänhet i mm/tidsenhet.

definition

amount of water as a result of melting of a snow layer per unit of time and area

note

Snowmelt is usually expressed in millimeters per time unit.

пояснение

vesivaraston muutos

fi

fi-ei

sv förändring i vattenmagasin

sv-inte

en change in water storage; water storage change

en-not

ru изменение запасов вод; изменения запасов вод

ru-нерек.

määritelmä

muutos tiettyyn paikkaan sitoutuneen veden määrässä tietyssä aikayksikössä

huomautus

definition

förändring i mängden vatten som lagras i ett visst område, per tidsenhet

anmärkning

definition

change in the amount of water bound to a certain place over a certain time period

note

пояснение

kasvillisuuspidäntä

fi interseptio

fi-ei

sv interception av vegetationen

sv-inte

en vegetation interception of precipitation

en-not

ru осадки, задержанные растительным покровом

ru-нерек.

määritelmä

sadannan osa, joka metsikössä pidättyy pintakasvillisuuteen ja puiden latvuksiin ja sen jälkeen haihtuu tai imeytyy lehtiin ja neulasiin

huomautus

definition

del av nederbörden som fångas upp av ytvegetation och trädkronor och som sedan avdunstar eller absorberas av i blad och barr

anmärkning

definition

part of the amount of precipitation which is retained in surface vegetation and tree tops and subsequently evaporates or absorbs into leaves and needles

note

пояснение

nettosadanta

fi

fi-ei

sv nettonederbörd

sv-inte

en net rainfall; net supply rainfall

en-not

ru осадки под пологом леса

ru-непек.

määritelmä

sadannan osa, joka pääsee metsässä maanpinnalle asti

huomautus

Nettosadanta koostuu metsikkösadannasta ja runkovalunnasta.

definition

del av nederbörden som når ned till marken

anmärkning

Nettonederbörden består av genomfallande nederbörd och stamavrinning.

definition

part of the amount of precipitation that reaches the ground surface in the forest

note

The net rainfall consists of throughfall and stemflow.

пояснение

runkovalunta

fi

fi-ei

sv stamavrinning; stamflöde

sv-inte

en stemflow; stem flow

en-not

ru сток осадков по стволам деревьев; сток по стволам деревьев;
СТВоловой сток

ru-непек.

määritelmä

nettosadannan osa, joka valuu maahan runkoja pitkin

huomautus

definition

del av nettonederbörden som rinner ned i marken via trädstammarna

anmärkning

definition

part of the net rainfall that flows to the ground along the tree trunks

note

пояснение

metsikkösadanta

fi läpisadanta

fi-ei

sv genomfallande nederbörd

sv-inte

en throughfall

en-not

ru осадки, проникающие сквозь полог леса

ru-нерек.

määritelmä

nettosadannan osa, joka metsässä läpäisee latvuserroksen suoraan tai puista tippumalla

huomautus

Metsikkösadantaa syntyy myös puiden latvuksen osiin tiivistyvistä vesihöyryistä.

definition

del av nettonederbörden i ett trädbestånd som genast faller igenom kronskiktet eller som droppar ned från träden

anmärkning

Genomfallande nederbörd kan också uppstå genom kondensation av vattenånga i kronans olika delar.

definition

part of the net rainfall which, in the forest, falls through the canopy layer directly or by dripping from the trees

note

Throughfall also occurs through condensation of water vapor on the parts of tree canopies.

пояснение

haihdunta

fi haihtumismäärä; kokonaishaihdunta; evapotranspiraatio

fi-ei

sv evapotranspiration; avdunstning; evaporation

sv-inte

en amount of evaporation; evapotranspiration; ET [*abbr.*]

en-not

ru суммарный объем испарения; суммарное испарение; эвапотранспирация

ru-нерек.

määritelmä

aikayksikössä alueelta haihtuneen veden määrä

huomautus

Yksikkönä käytetään esim. mm/d tai mm/a.

definition

mängd vatten som har avdunstat från ett område per tidsenhet

anmärkning

Som enhet används t.ex. mm/d eller mm/a.

definition

amount of water evaporated from the area in a unit of time

note

The unit is e. g. mm/d or mm/a.

пояснение

pintahaihdunta

fi evaporaatio

fi-ei

sv ytavdunstning

sv-inte

en surface evaporation

en-not

ru испарение с поверхности

ru-нерек.

määritelmä

suoraan kasvillisuuden, maan, veden tai lumen pinnalta haihtuvan veden määrä, joka on osa haihduntaa

huomautus

definition

mängd vatten som avdunstar direkt från ytan av vegetation, mark, vatten eller snö och som utgör en del av evapotranspirationen

anmärkning

definition

amount of water that evaporates directly from the surface of vegetation, ground, water, or snow and is part of the amount of evaporation

note

kasvillisuushaihdunta

fi transpiraatio

fi-ei

sv växttranspiration

sv-inte

en plant transpiration; transpiration

en-not

ru величина транспирации

ru-перек.

määritelmä

kasvien elintoimintojen kautta haihtuneen veden määrä, joka on osa haihduntaa

huomautus

definition

mängd vatten som avdunstar som ett resultat av växtens ämnesomsättning och som utgör en del av evapotranspirationen

anmärkning

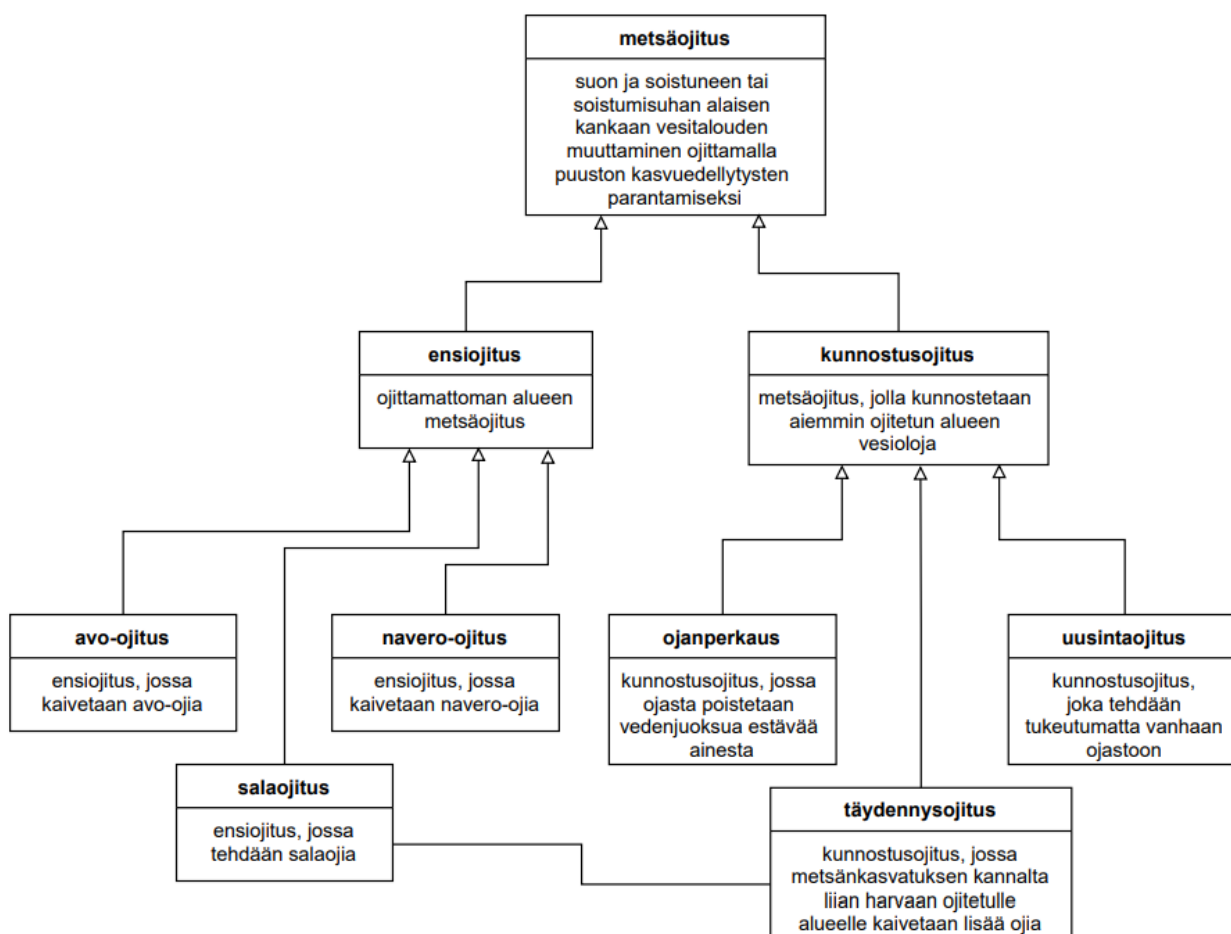
definition

amount of water that is evaporated through plant vital functions and is part of the amount of evaporation

note

7 Metsäojitus

Käsitekaavio

Käsitekaavio 7. Metsäojitus.

Kaavion käsitteet

metsäojitus

fi

fi-ei

sv skogsdikning; skogsdränering

sv-inte

en forest drainage; drainage of forest land; forest ditching

en-not

ru лесосошение; осушение лесных земель; лесосошительная
мелиорация; лесная осушительная мелиорация

ru-нерек.

määritelmä

suon ja soistuneen tai soistumisuhan alaisen kankaan vesitalouden muuttaminen ojittamalla puuston kasvuedellytysten parantamiseksi

huomautus

definition

dikning som utförs för att förbättra trädens tillväxtförutsättningar på torvmark eller på momark som är eller hotar att bli försumpad

anmärkning

definition

changing water management of a mire, paludified heath soil or heath soil under the threat of paludification in order to improve the growth conditions of the tree stand

note

пояснение

«Лесоосушение» – наиболее общий термин, который используется как в специальной, так и в неспециальной литературе. Термин «осушение лесных земель» используется преимущественно в лесохозяйственной литературе. Термины «лесоосушительная мелиорация» и «лесная осушительная мелиорация» используются в лесохозяйственной и мелиоративной литературе.

ensiojitus

fi uudisojitus; ensikertainen ojitus

fi-ei

sv nydikning

sv-inte

en first-time drainage; primary drainage

en-not

ru первичное осушение; первичный дренаж [*част.*]

ru-нерек.

määritelmä

ojittamattoman alueen metsäojitus

huomautus

definition

skogsdikning av odikat område

anmärkning

definition

forest drainage of an undrained area

note

пояснение

Термин «первичный дренаж» предполагает осушение дренами.

kunnostusojitus

fi ojituksen kunnostus

fi-ei

sv iståndsättningsdikning; dikesunderhåll [sv-SE]

sv-inte

en ditch network maintenance; ditch maintenance; ditch cleaning and supplementary ditching

en-not

ru ремонт осушительной сети

ru-нерек.

määritelmä

metsäojitus, jolla kunnostetaan aiemmin ojitetun alueen vesioloja

huomautus

definition

skogsdikning i syfte att återställa vattenhushållningen i ett tidigare dikat område

anmärkning

definition

forest drainage which aims to restore the soil moisture conditions of the previously drained area

note

пояснение

avo-ojitus

fi

fi-ei

sv grävning av öppna diken

sv-inte

en open-ditch drainage; open-cut drainage

en-not

ru осушение открытыми каналами; осушение открытыми канавами
[устар.]; дренаж открытыми канавами [устар.]

ru-нерек.

määritelmä

ensiojitus, jossa kaivetaan avo-ojia

huomautus

Avo-ojitus on tavallisin metsäojituksen menetelmä.

definition

nydikning, där öppna diken grävs

anmärkning

Grävning av öppna diken är den vanligaste metoden för skogsdikning.

definition

first-time drainage, where open ditches are dug

note

Open-ditch drainage is the most common method of forest drainage.

пояснение

salaojitus

fi

fi-ei

sv täckdikning

sv-inte

en underground drainage; subsurface drainage; covered drainage; subsoil drainage

en-not

ru осушение закрытым дренажем; осушение закрытым дренажом

ru-нерек.

määritelmä

ensiojitus, jossa tehdään salaojia

huomautus

Salaojitus on nykyään erittäin harvinainen. Salaojitus voidaan tehdä myös täydennysojituksena.

definition

nydikning, där täckdiken grävs

anmärkning

Täckdikning är nuförtiden ytterst ovanlig i skogsförhållanden. Täckdikning kan också utföras i samband med kompletteringsdikning.

definition

first-time drainage, where subsurface drains are dug

note

Nowadays, underground drainage is very rare. Underground drainage can also be carried out as a supplementary drainage.

пояснение

navero-ojitus

fi vesivako-ojitus [*vanh.*]

fi-ei

sv dikning med fåror

sv-inte

en furrow drainage

en-not

ru осушение бороздами

ru-нерек.

määritelmä

ensiojitus, jossa kaivetaan navero-ojia

huomautus

Navero-ojitusta ei enää käytetä.

definition

nydikning, där grunda vattenfåror grävs

anmärkning

Dikning med fåror används inte längre.

definition

first-time drainage, where shallow water furrows are dug

note

Furrow drainage is no longer used.

пояснение

ojanperkaus

fi ojan perkaus; ojan kunnossapito; perkaus II

fi-ei

sv dikesrensning

sv-inte

en ditch cleaning

en-not

ru очистка канала
ru-нерек.

määritelmä

kunnostusojitus, jossa ojasta poistetaan vedenjuoksua estävää ainesta

huomautus

Ojanperkaus on tarpeen ojien kuivatus- ja vedenjohtokyvyn ylläpitämiseksi.

definition

istandsättningsdikning, vid vilken material som bromsar upp vattenflödet i diket avlägsnas

anmärkning

Dikesrensning är nödvändig för att upprätthålla ett dikes dränerings- och vattenledningskapacitet.

definition

ditch network maintenance, in which the material preventing the flow of water is removed from the ditch

note

Ditch cleaning is necessary to maintain drainage and water conveyance capacity.

пояснение

täydennysojitus

fi

fi-ei

sv kompletteringsdikning

sv-inte

en supplementary drainage

en-not

ru повторное осушение; сгущение осушительной сети

ru-нерек.

määritelmä

kunnostusojitus, jossa metsänkasvatuksen kannalta liian harvaan ojitetulle alueelle kaivetaan lisää ojia

huomautus

definition

istandsättningsdikning, där nya diken grävs i ett område där avståndet mellan tidigare grävda diken har varit för glegt med tanke på virkesproduktion

anmärkning

definition

ditch network maintenance where more ditches are dug in an area where drainage has been non-sufficient from the point of view of silviculture

note

пояснение

uusintaojitus

fi

fi-ei

sv omdikning

sv-inte

en subsequent drainage

en-not

ru реконструкция осушительной сети

ru-нерек.

määritelmä

kunnostusojitus, joka tehdään tukeutumatta vanhaan ojastoon

huomautus

definition

istandsättningsdikning, som utförs utan att förlita sig på det gamla dikessystemet

anmärkning

definition

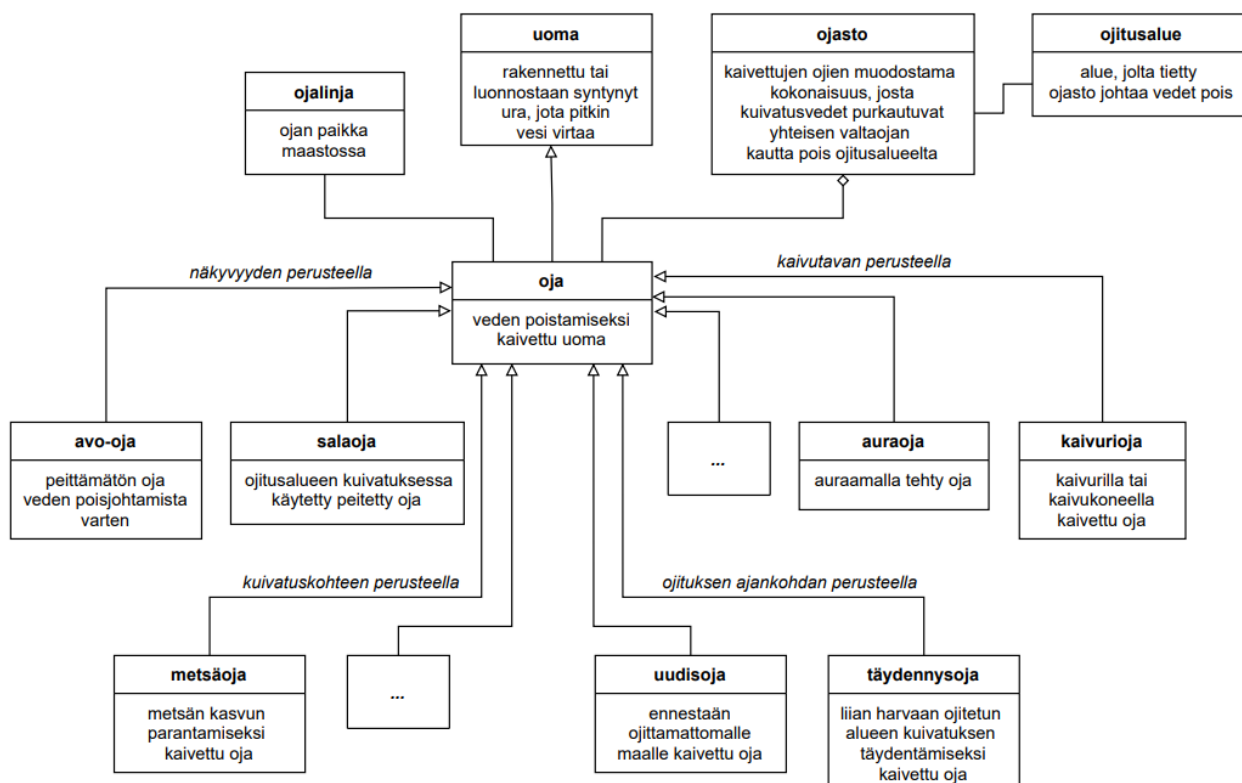
ditch network maintenance which is done without relying on the old ditch system

note

пояснение

8 Ojat

Käsitekaavio

Käsitekaavio 8. Ojat.

Kaavion käsitteet

ojasto

fi ojavarkosto

fi-ei

sv dikessystem; dikesnät [*n*]

sv-inte

en ditch system

en-not

гу осушительная сеть

гу-нерек. сеть осушительных канав [*устар.*]

määritelmä

kaivettujen ojien muodostama kokonaisuus, josta kuivatusvedet purkautuvat yhteisen valtaojan kautta pois ojitusalueelta

huomautus

definition

nätverk av diken från vilka dräneringsvatten leds bort från området till ett gemensamt avloppsdike

anmärkning

definition

channel system formed by excavated ditches, from which drainage waters are discharged through a common main ditch away from the ditched area

note

пояснение

oja

fi

fi-ei

sv dike [*n*]

sv-inte

en ditch

en-not

ru канал

ru-нерек. канава [*устар.*]

määritelmä

veden poistamiseksi kaivettu uoma

huomautus

definition

fåra grävd för att avleda vatten

anmärkning

definition

channel excavated to remove water

note

пояснение

ojitusalue

fi kuivatusalue; metsäojitusalue

fi-ei

sv dikningsområde; dräneringsområde; dikat område

sv-inte

en ditched area

en-not

ru осушаемая территория; осушаемые земли [мн. ч.]; осушенная территория [редк.]; осушенные земли [мн. ч.] [редк.]

ru-нерек.

määritelmä

alue, jolta tietty ojasto johtaa vedet pois

huomautus

definition

område från vilket vatten leds bort via ett dikessystem

anmärkning

definition

area from which a certain ditch system leads the water away

note

пояснение

В лесном и сельском хозяйстве обычно говорят об «осушаемых землях», в ландшафтной архитектуре употребляется также термин «осушаемая территория». Термины «осушенные земли» и «осушенная территория» в настоящее время употребляются редко, т. к. осушение создает неустойчивую систему, стремящуюся обратно к заболачиванию.

avo-oja

fi

fi-ei

sv öppet dike [n]

sv-inte

en open ditch

en-not

ru открытый канал

ru-нерек. открытая канава [устар.]

määritelmä

peittämätön oja veden poisjohtamista varten

huomautus

definition

otäckt dike för avledning av vatten

anmärkning

definition

uncovered ditch for draining water

note

пояснение

salaoja

fi piilo-oja

fi-ei

sv täckdike [*n*]

sv-inte

en subsurface drain

en-not

ru закрытая дрена

ru-нерек. дренажный канал; дренажная канава

määritelmä

ojitusalueen kuivatuksessa käytetty peitetty oja

huomautus

definition

täckt dike som används för dränering

anmärkning

definition

covered ditch used in an area being drained

note

пояснение

auraoja

fi

fi-ei

sv plogat dike

sv-inte

en plowed ditch [*AmE*]; ploughed ditch [*BrE*]

en-not

ru канал, вырытый плужным каналокопателем

ru-нерек.

määritelmä

auraamalla tehty oja

huomautus

definition

dike, som har skapats genom plogning med dikesplog

anmärkning

definition

ditch made by plowing

note

пояснение

kaivurioja

fi

fi-ei

sv maskingrävt dike

sv-inte

en excavator ditch

en-not

ru канал, вырытый экскаватором

ru-нерек.

määritelmä

kaivurilla kaivettu oja

huomautus

definition

dike grävt med grävmaskin

anmärkning

definition

ditch dug by an excavator

note

пояснение

ojalinja

fi

fi-ei

sv dikeslinje

sv-inte

en ditch line

en-not

ru трасса канала

ru-нерек.

määritelmä

ojan paikka maastossa

huomautus

definition

dikes sträckning i terrängen

anmärkning

definition

location of the ditch in the terrain

note

пояснение

metsäoja

fi

fi-ei

sv skogsdike

sv-inte

en forest ditch

en-not

ru лесосушительный канал

ru-нерек.

määritelmä

metsän kasvun parantamiseksi kaivettu oja

huomautus

definition

dike grävt för att förbättra trädens tillväxt

anmärkning

definition

ditch dug to improve forest growth

note

пояснение

täydennysoja

fi

fi-ei

sv kompletteringsdike

sv-inte

en supplementary ditch; secondary ditch

en-not

ru дополнительный осушительный канал

ru-нерек.

määritelmä

liian harvaan ojitetun alueen kuivatuksen täydentämiseksi kaivettu oja

huomautus

definition

dike som grävs för att komplettera dräneringen av ett för glest dikat område

anmärkning

definition

ditch dug to supplement the drainage of an area with non-sufficient drainage

note

пояснение

uudisoja

fi

fi-ei

sv nytt dike

sv-inte

en primary ditch; first-time ditch

en-not

ru канал первичного осушения [*иск.*]

ru-нерек.

määritelmä

ennestään ojittamattomalle maalle kaivettu oja

huomautus

definition

dike grävt på tidigare odikad mark

anmärkning

definition

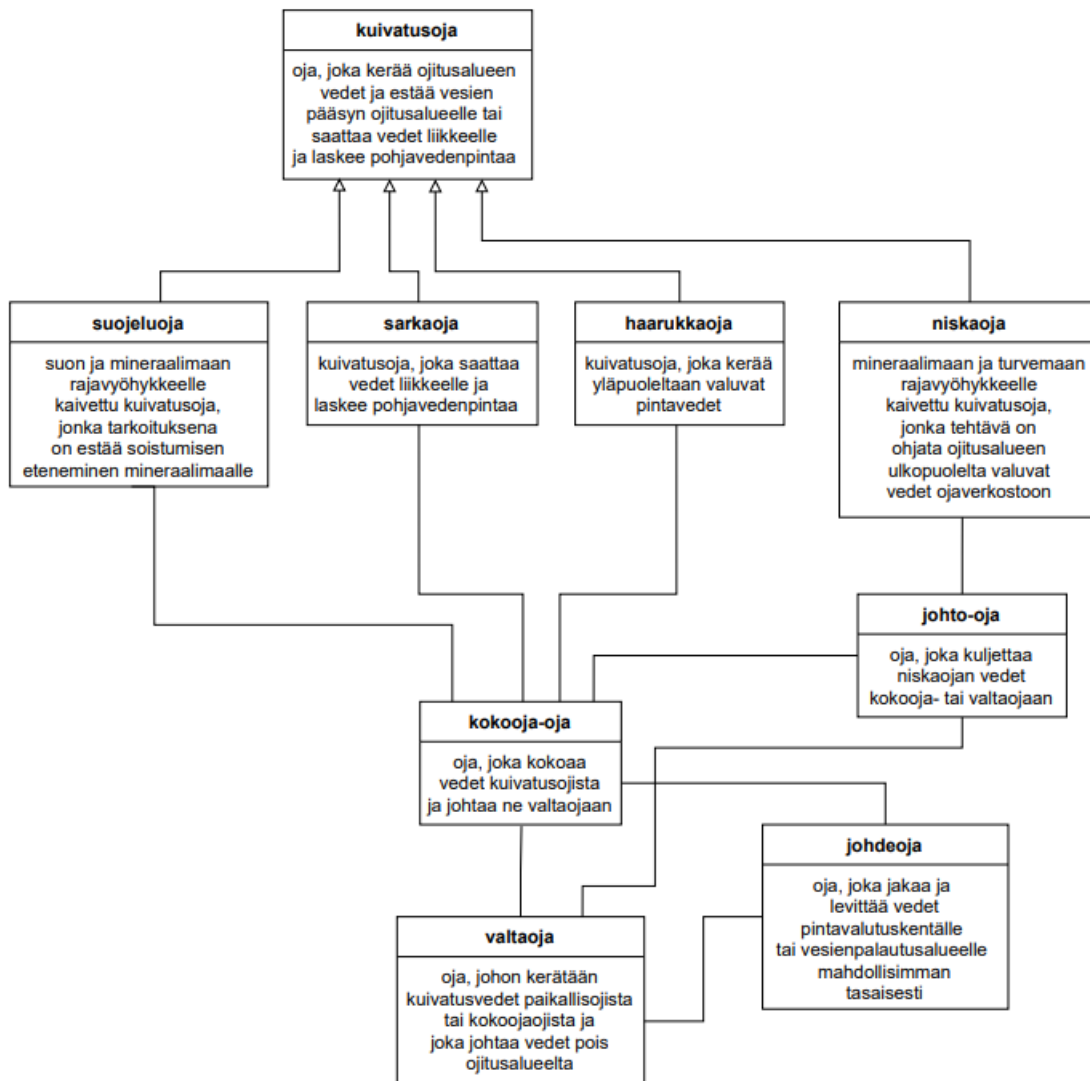
ditch dug on previously undrained land

note

пояснение

9 Kuivatusojat

Käsitekaavio

Käsitekaavio 9. Kuivatusojat.

Kaavion käsitteet

kuivatusoja

fi

fi-ei

sv dräneringsdike; dike

sv-inte

en drainage ditch; draining ditch

en-not

ru осушительный канал

ru-нерек. дренажный канал; дренажная канава [*устар.*]; осушительная канава [*устар.*]

määritelmä

oja, joka kerää ojitusalueen vedet ja estää vesien pääsyn ojitusalueelle tai saattaa vedet liikkeelle ja laskee pohjavedenpintaa

huomautus

Kuivatusojaia ovat sarka-, haarukka-, niska- ja suojuojuat.

definition

dike som samlar upp vattnet i dikningsområdet och förhindrar att vatten rinner in i dikningsområdet, eller som sätter vattnet i rörelse och sänker grundvattennivån

anmärkning

Till dräneringsdiken räknas tegdiken, gaffeldiken, laggdiken och skyddsdiken.

definition

ditch that collects water in the ditched area and prevents the water from entering the area, or sets the water in motion and lowers the water table

note

Drainage ditches are lateral drains, fork ditches, catch-water drains, and protection ditches.

пояснение

suojuoju

fi

fi-ei

sv

skyddsdike

sv-inte

en

protection ditch [*art.*]

en-not

ru

оградительный канал

ru-нерек.

määritelmä

suon ja mineraalimaan rajavyöhykkeelle kaivettu kuivatusoja, jonka tarkoituksena on estää soistumisen eteneminen mineraalimaalle

huomautus

definition

dräneringsdike grävt i gränszonen mellan momark och torvmark i syfte att förhindra försumpning av momarken

anmärkning

definition

drainage ditch dug in the border zone between a mire and mineral soil with the aim of preventing the progression of paludification of the mineral soil

note

пояснение

sarkaoja

fi

fi-ei

sv tegdike; fältdike [*agr.*]

sv-inte

en lateral ditch

en-not

ru осушитель

ru-нерек.

määritelmä

kuivatusoja, joka saattaa vedet liikkeelle ja laskee pohjavedenpintaa

huomautus

Sarkaojia pyritään kaivamaan säännöllisin välein ja yleensä yhdensuuntaisina. Sarkaoja voi olla joko avo-oja tai salaoja.

definition

dräneringsdike, som sätter vattnet i rörelse och sänker grundvattennivån

anmärkning

Tegdiken grävs med jämna mellanrum och vanligtvis parallellt. Ett tegdike kan antingen vara ett öppet dike eller ett täckdike.

definition

drainage ditch which sets the water in motion and lowers the water table

note

The aim is to dig lateral ditches at regular intervals and usually in parallel. A lateral ditch can be either an open ditch or a subsurface drain.

пояснение

haarukkaoja

fi

fi-ei

sv gaffeldike

sv-inte

en fork ditch

en-not

ru ловчий канал

ru-нерек. ловчая канава [*устар.*]

määritelmä

kuivatusoja, joka kerää yläpuoleltaan valuvat pintavedet

huomautus

Yläpuolelta valuvat vedet tulevat kaivukatkosta, pintavalutuskentältä, ojittamattomalta suolta tai lähteestä.

definition

dräneringsdike som samlar upp ytvatten som rinner in från högre liggande områden

anmärkning

Vatten som rinner in från högre liggande områden kan komma från ett grävningsavbrott, ett översilningsområde, en odikad torvmark eller en källa.

definition

drainage ditch collecting surface water flowing from above

note

The water flowing from above comes from an unexcavated section of a ditch, an overland flow area, an undrained mire, or a spring.

пояснение

niskaoja

fi

fi-ei

sv avskärningsdike; laggdike; nackdike [*agr.*]

sv-inte

en catch-water drain

en-not

ru нагорный канал

ru-нерек. нагорная канава [*устар.*]

määritelmä

mineraalimaan ja turvemaan rajavyöhykkeelle kaivettu kuivatusoja, jonka tehtävä on ohjata ojitusalueen ulkopuolelta valuvat vedet ojaverkostoon

huomautus

definition

dräneringsdike grävt i gränzonen mellan momark och torvmark vars funktion är att leda vattnet från området ytterom dikningsområdet in i dikesnätet

anmärkning

definition

drainage ditch dug in the border zone between mineral soil and peatland with the aim of directing the water flowing from outside the ditched area to the ditch network

note

пояснение

kokooja-oja

fi veto-oja

fi-ei

sv uppsamlingsdike

sv-inte

en collecting ditch; collector ditch

en-not

ru транспортирующий собиратель

ru-нерек.

määritelmä

oja, joka kokoaa vedet kuivatusojista ja johtaa ne valtaojaan

huomautus

definition

dike som samlar vattnet från dräneringsdiken och leder in dem i avloppsdiket

anmärkning

definition

ditch that collects water from drainage ditches and leads it to the main ditch

note

пояснение

johto-oja

fi

fi-ei

sv avledningsdike [*part.*]

sv-inte

en conducting ditch [*art.*]

en-not

ru проводящий канал

ru-нерек.

määritelmä

oja, joka kuljettaa niskaojan vedet kokooja- tai valtaojaan

huomautus

definition

dike, som leder vattnet från ett laggdike till ett uppsamlingsdike eller avloppsdike

anmärkning

Termen avledningsdike kan användas också för vissa andra typer av diken.

definition

ditch that transports water from the catch-water drain to the collecting ditch or to the main ditch

note

пояснение

valtaoja

fi laskuoja

fi-ei

sv avloppsdike [*n*]

sv-inte

en main ditch

en-not

ru магистральный канал

ru-нерек.

määritelmä

oja, johon kerätään kuivatusvedet kuivatusojista tai kokoojaojista ja joka johtaa vedet pois ojitusalueelta

huomautus

definition

dike där dräneringsvatten samlas upp från dräneringsdiken eller uppsamlingsdiken och sedan leds ut ur dikningsområdet

anmärkning

definition

ditch that collects water from drainage ditches or collecting ditches and that leads the water away from the ditched area

note

пояснение

johdeoja

fi syöttöoja; jako-oja

fi-ei

sv matningsdike

sv-inte

en feeder ditch

en-not

ru подводящий канал

ru-нерек.

määritelmä

oja, joka jakaa ja levittää vedet pintavalutuskentälle tai vesienpalautusalueelle mahdollisimman tasaisesti

huomautus

definition

dike, som fördelar och sprider vattnet så jämnt som möjligt i ett översilningsområde eller vattenåterföringsområde

anmärkning

definition

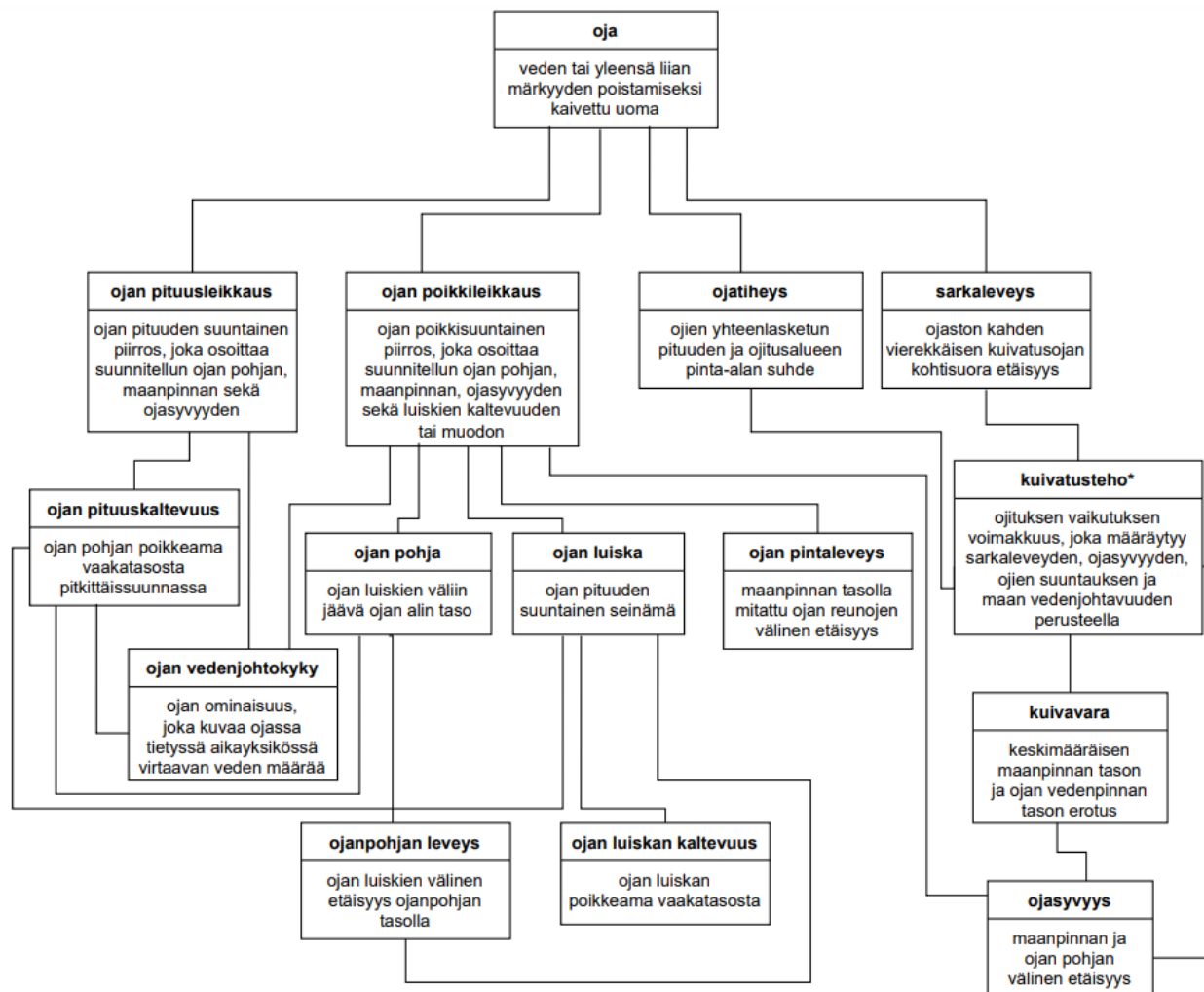
ditch that distributes and spreads water to the overland flow area or water recovery area as evenly as possible

note

пояснение

10 Ojan ominaisuudet ja tunnukset

Käsitekaavio

Käsitekaavio 10. Ojan ominaisuudet ja tunnukset.

Kaavion käsitteet

ojan pituusleikkaus

fi oja-profiili

fi-ei

sv längsgående dikesprofil

sv-inte

en longitudinal ditch profile

en-not

ru продольный профиль канала

ru-нерек.

määritelmä

ojan pituuden suuntainen piirros, joka osoittaa suunnitellun ojan pohjan, maanpinnan sekä ojasyvyyden

huomautus

definition

ritning som visar en sidoprofil av ett dike samt botten, marknivå och djup hos det planerade diket

anmärkning

definition

drawing along the length of the ditch indicating the bottom, ground level, and depth of the planned ditch

note

пояснение

ojan poikkileikkaus

fi

fi-ei

sv tvärsnitt av dike; tvärsektion av dike

sv-inte

en ditch cross section

en-not

ru поперечный профиль канала

ru-нерек.

määritelmä

ojan poikkisuuntainen piirros, joka osoittaa suunnitellun ojan pohjan, maanpinnan, ojasyvyyden sekä luiskien kaltevuuden tai muodon

huomautus

definition

ritning som visar en tvärsnittsprofil av ett dike samt botten, marknivå, djup och dikesslänternas lutning hos det planerade diket

anmärkning

definition

cross-sectional drawing of the ditch showing the bottom, ground level, depth, and slope or shape of the planned ditch

note

пояснение

ojatiheys

fi ojitustiheys

fi-ei

sv dikestäthet

sv-inte

en ditch density

en-not

ru густота осушительной сети

ru-нерек. степень канализации

määritelmä

ojien yhteenlasketun pituuden ja ojitusalueen pinta-alan suhde

huomautus

Vrt. sarkaleveys

definition

förhållande mellan den totala längden av diken och dikningsområdets areal

anmärkning

Jfr. tegbredd

definition

ratio of the total length of the ditches to the surface area of the ditched area

note

See also: ditch spacing

пояснение

sarkaleveys

fi ojaväli

fi-ei

sv tegbredd

sv-inte

en ditch spacing

en-not

ru расстояние между осушительными каналами; расстояние между осушителями

ru-нерек.

määritelmä

ojaston kahden vierekkäisen kuivatusojan kohtisuora etäisyys

huomautus

Vrt. ojatiheys

definition

vinkelrätt avstånd mellan två intilliggande tegdiken i ett dikessystem

anmärkning

Jfr. dikestäthet

definition

perpendicular distance between two adjacent drainage ditches in a ditch system

note

See also: ditch density

пояснение

kuivatusteho

fi

fi-ei

sv dräneringseffekt; dräneringsintensitet

sv-inte

en drainage effect; drainage intensity

en-not

ru эффект осушения

ru-нерек.

määritelmä

ojituksen vaikutuksen voimakkuus, joka määräytyy sarkaleveyden, ojasyvyyden, ojien suuntauksen ja maan vedenjohtavuuden perusteella

huomautus

Kuivatustehon mittana voidaan käyttää keskimääräistä pohjavedenpinnan syvyyttä.

definition

dräneringseffekten bestäms av tegbredden, dikesdjupet, dikenas riktning och markens vattenpermeabilitet

anmärkning

Det genomsnittliga grundvattendjupet kan användas som ett mått på dräneringseffekten.

definition

intensity of the drainage, which is determined by the ditch spacing, the depth of the ditch, the orientation of the ditches and the hydraulic conductivity of the soil

note

The average depth of water table can be used as an indicator of drainage effect.

пояснение

kuivavara

fi

fi-ei

sv dräneringsdjup

sv-inte

en freeboard

en-not

ru свободный запас

ru-нерек.

määritelmä

keskimääräisen maanpinnan tason ja ojan vedenpinnan tason erotus

huomautus

definition

höjdskillnad mellan markens medelnivå och vattennivån i diket

anmärkning

definition

difference between the average ground surface level and the water level in the ditch

note

пояснение

ojan pintaleveys

fi

fi-ei

sv dikets markbredd; dikets ytbredd

sv-inte

en top width of ditch; ditch top width

en-not

ru ширина канала поверху

ru-нерек.

määritelmä

maanpinnan tasolla mitattu ojan reunojen välinen etäisyys

huomautus

definition

avstånd mellan dikeskanter mätt på marknivå

anmärkning

definition

distance between the edges of the ditch measured at the ground surface

note

пояснение

ojasyvyys

fi ojan syvyys

fi-ei

sv dikesdjup

sv-inte

en ditch depth

en-not

ru глубина канала

ru-нерек. глубина канавы [*устар.*]

määritelmä

maanpinnan ja ojan pohjan välinen etäisyys

huomautus

definition

avstånd mellan markytan och botten av diket

anmärkning

definition

distance between the ground surface and the bottom of the ditch

note

пояснение

ojan luiska

fi ojaluisa

fi-ei

sv dikesslän

sv-inte

en ditch slope; ditch bank

en-not

ru откос канала

ru-нерека.

määritelmä

ojan seinämä

huomautus

definition

dikets vägg

anmärkning

definition

wall of a ditch

note

пояснение

ojan pohja

fi ojanpohja

fi-ei

sv dikesbotten

sv-inte

en ditch bottom

en-not

ru дно канала

ru-нерека. дно канавы [*устар.*]; подошва канавы [*устар.*]

määritelmä

ojan luiskien väliin jäävä ojan alin taso

huomautus

definition

dikets lägsta nivå mellan dikesslänterna

anmärkning

definition

lowest level between the slopes of the ditch

note

пояснение

ojan pituuskaltevuus

fi kaltevuus

fi-ei

sv dikets längslutning; dikeslutning

sv-inte

en ditch gradient; ditch longitudinal gradient; ditch grade; ditch longitudinal grade

en-not

ru продольный уклон канала

ru-нерек.

määritelmä

ojan pohjan poikkeama vaakatasosta pitkittäissuunnassa

huomautus

definition

dikesbottnens avvikelse från horisontalplanet i dikets längdriktning

anmärkning

definition

deviation of the bottom of the ditch from the horizontal line in longitudinal direction

note

пояснение

ojan luiskan kaltevuus

fi

fi-ei

sv släntlutning; dikessläntens lutning

sv-inte

en ditch slope gradient; ditch slope grade

en-not

ru уклон откоса канала

ru-нерек.

määritelmä

ojan luiskan poikkeama vaakatasosta

huomautus

definition

dikesslätens avvikelse från horisontalplanet

anmärkning

definition

deviation of the ditch slope from the surface level

note

пояснение

ojan vedenjohtokyky

fi

fi-ei

sv dikets flödeskapacitet; transmissivitet

sv-inte

en water-carrying capacity of a ditch; hydraulic conveyance of a ditch

en-not

ru расход канала

ru-нерек. водопроводность

määritelmä

ojan ominaisuus, joka kuvaa ojassa tietyssä aikayksikössä virtaavan veden määrää

huomautus

Ojan vedenjohtokyky riippuu ojan poikkileikkausalasta, pohjan kaltevuudesta ja ojassa olevasta kasvillisuudesta.

definition

egenskap hos ett dike som anger den mängd vatten som kan flöda genom diket under en viss tid

anmärkning

Flödeskapaciteten är beroende av dikets tvärsnittsytta, bottenlutning och vegetationen i diket.

definition

ditch characteristic that describes the amount of water flowing in the ditch in a certain time unit

note

The water-carrying capacity of a ditch depends on the cross-sectional area of the ditch, the grade of the ditch bottom, and the vegetation in the ditch.

пояснение

ojanpohjan leveys

fi ojan pohjaleveys

fi-ei

sv dikets bottenbredd

sv-inte

en ditch bottom width

en-not

ru ширина канала по дну; ширина дна канала

ru-нерек.

määritelmä

ojan luiskien välinen etäisyys ojanpohjan tasolla

huomautus

Ojanpohjan leveys riippuu mm. kauhan koosta ja muodosta, ojan pohjan ja luiskien eroosiosta sekä kiintoaineen kertymisestä ojan pohjalle.

definition

avståndet mellan dikets slänter i botten av diket

anmärkning

Dikets bottenbredd är beroende av bland annat skopans storlek och form; erosionen av dikesbottnen och -slänterna samt ansamlingen av fasta partiklar på dikesbottnen.

definition

distance between the slopes of the ditch at the ditch bottom level

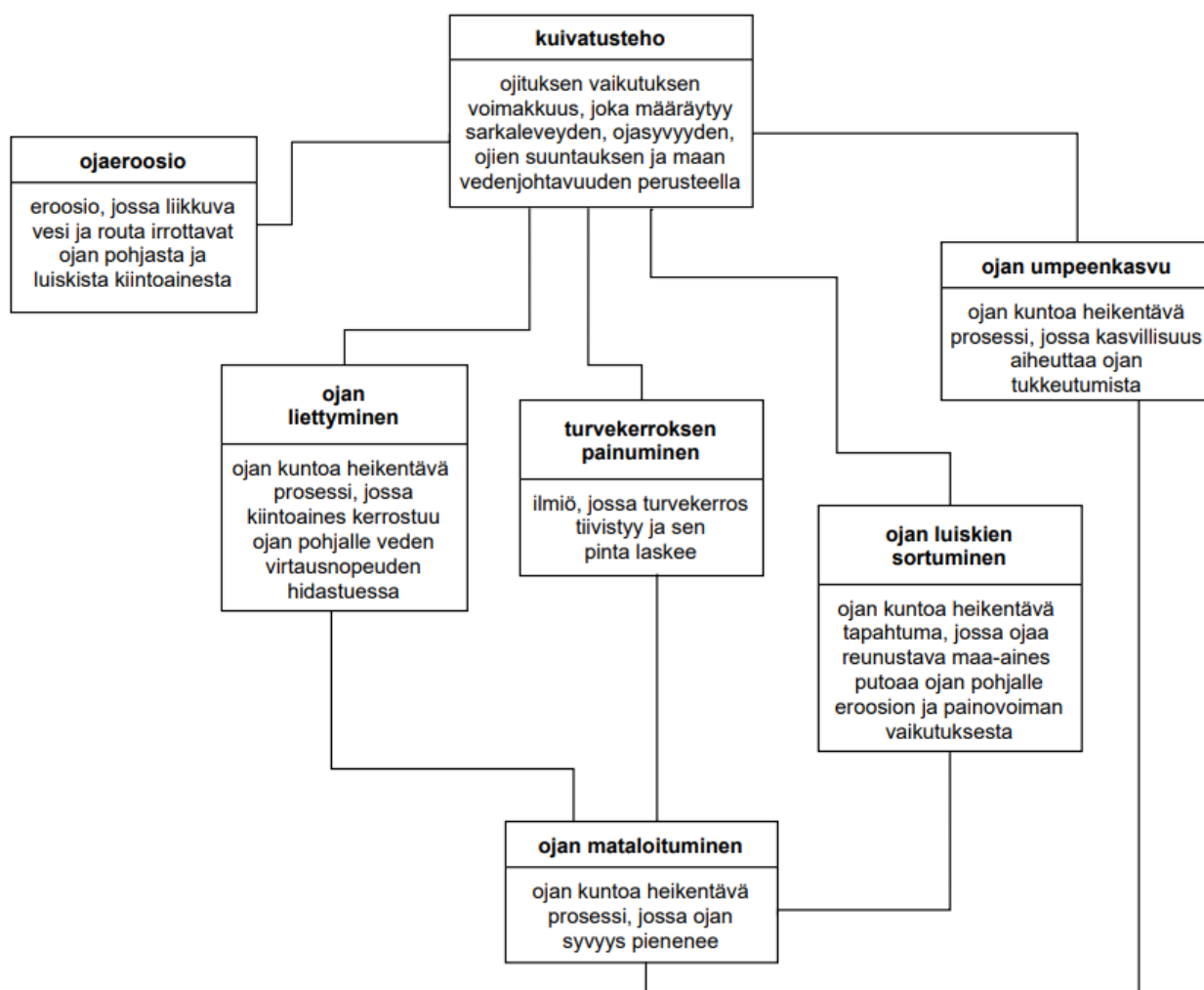
note

Ditch bottom width depends, inter alia, on the size and shape of the bucket, the erosion of the bottom and slopes of the ditch, and the accumulation of suspended matter at the bottom of the ditch.

пояснение

11 Kuivatustehon heikkeneminen

Käsitekaavio

Käsitekaavio 11. Kuivatustehon heikkeneminen.

Kaavion käsitteet

ojaeroosio

fi ojan syöpyminen

fi-ei

sv dikeserosion

sv-inte

en ditch erosion

en-not

ru разрушение канала; деформация канала

ru-нерек.

määritelmä

eroosio, jossa liikkuva vesi ja routa irrottavat ojan pohjasta ja luiskista kiintoainesta

huomautus

definition

erosion där rörligt vatten och tjäle lösgör fasta partiklar från botten av diket och dikesslänterna

anmärkning

definition

erosion, in which moving water and ground frost remove suspended matter from the bottom and slopes of the ditch

note

пояснение

ojan liettyminen

fi

fi-ei

sv igenslamning av dike

sv-inte

en ditch silting

en-not

ru заиление канала

ru-не рек.

määritelmä

ojan kuntoa heikentävä prosessi, jossa kiintoaines kerrostuu ojan pohjalle veden virtausnopeuden hidastuessa

huomautus

definition

process som försämrar diket funktion, vid vilken fasta partiklar deponeras på botten av diket när flödes hastigheten minskar

anmärkning

definition

process that deteriorates the condition of the ditch, where suspended matter is deposited at the bottom of the ditch as the water flow rate slows down

note

пояснение

turvekerroksen painuminen

fi

fi-ei

sv sättning av torvtäcket

sv-inte

en peat subsidence

en-not

ru осадка торфа

ru-нерек.

määritelmä

ilmiö, jossa turvekerros tiivistyy ja sen pinta laskee

huomautus

Turvekerroksen painuminen johtuu pohjavedenpinnan alenemisesta ja sen mukana tapahtuvasta veden kantavan voiman pienenemisestä.

Turvekerroksen painuminen mataloittaa ojaa. Turvekerroksen paksuus vähenee painumisen lisäksi myös turpeen hajoamisen vuoksi.

definition

fenomen där torvtäcket kompakteras och dess yta sjunker

anmärkning

Ett torvtäcke börjar sätta sig p.g.a. att grundvattnets nivå sjunker och den lyftkraft som vattnet orsakar minskar. Då torven sätter sig blir diken grundare. Torvtäckets tjocklek minskar också på grund av att torven bryts ned.

definition

phenomenon in which a peat layer compresses and its surface level decreases

note

Peat subsidence is caused by the lowering of the water table and the decrease in the carrying capacity of water that occurs with it. Peat subsidence lowers the ditch. The thickness of the peat layer decreases not only due to peat compression, but also due to peat decomposition.

пояснение

ojan luiskien sortuminen

fi

fi-ei

sv släntskred; släntras

sv-inte

en collapse of ditch slopes

en-not

ru деформация поперечного сечения канала; деформация откосов
канала; разрушение откосов канала

ru-нерек.

määritelmä

ojan kuntoa heikentävä tapahtuma, jossa ojaa reunustava maa-aines putoaa ojan pohjalle eroosion ja painovoiman vaikutuksesta

huomautus

definition

händelse som försämrar dikets funktion, där jorden i dikesslätten rasar till botten av diket under påverkan av erosion och gravitation

anmärkning

definition

event that deteriorates the condition of the ditch, in which the soil lining the ditch falls to the bottom of the ditch due to erosion and gravity

note

пояснение

ojan mataloituminen

fi

fi-ei

sv uppgrundning av dike

sv-inte

en ditch aggradation

en-not

ru уменьшение глубины канала

ru-нерек.

määritelmä

ojan kuntoa heikentävä prosessi, jossa ojan syvyys pienenee

huomautus

Ojan mataloituminen voi johtua esimerkiksi turvekerroksen painumisesta ja ohentumisesta, pohjan liettymisestä tai kasvillisuuden kehityksestä.

definition

process som reducerar dikesdjupet och försämrar dikets funktion

anmärkning

Uppgrundning av ett dike kan orsakas av att torvtäcket sätter sig eller blir tunnare, av sedimentation eller av uppväxande vegetation.

definition

process that deteriorates the condition of the ditch, in which the depth of the ditch is reduced

note

Ditch aggradation may be caused, for example, by the settling and thinning of the peat layer, silting of the ditch bottom, or vegetation development.

пояснение

ojan umpeenkasvu

fi

fi-ei

sv igenväxning av dike

sv-inte

en ditch overgrowth

en-not

ru заращение канала

ru-нерек.

määritelmä

ojan kuntoa heikentävä prosessi, jossa kasvillisuus aiheuttaa ojan tukkeutumista

huomautus

definition

process vid vilken uppväxande vegetation täpper till diket och försämrar dess funktion

anmärkning

definition

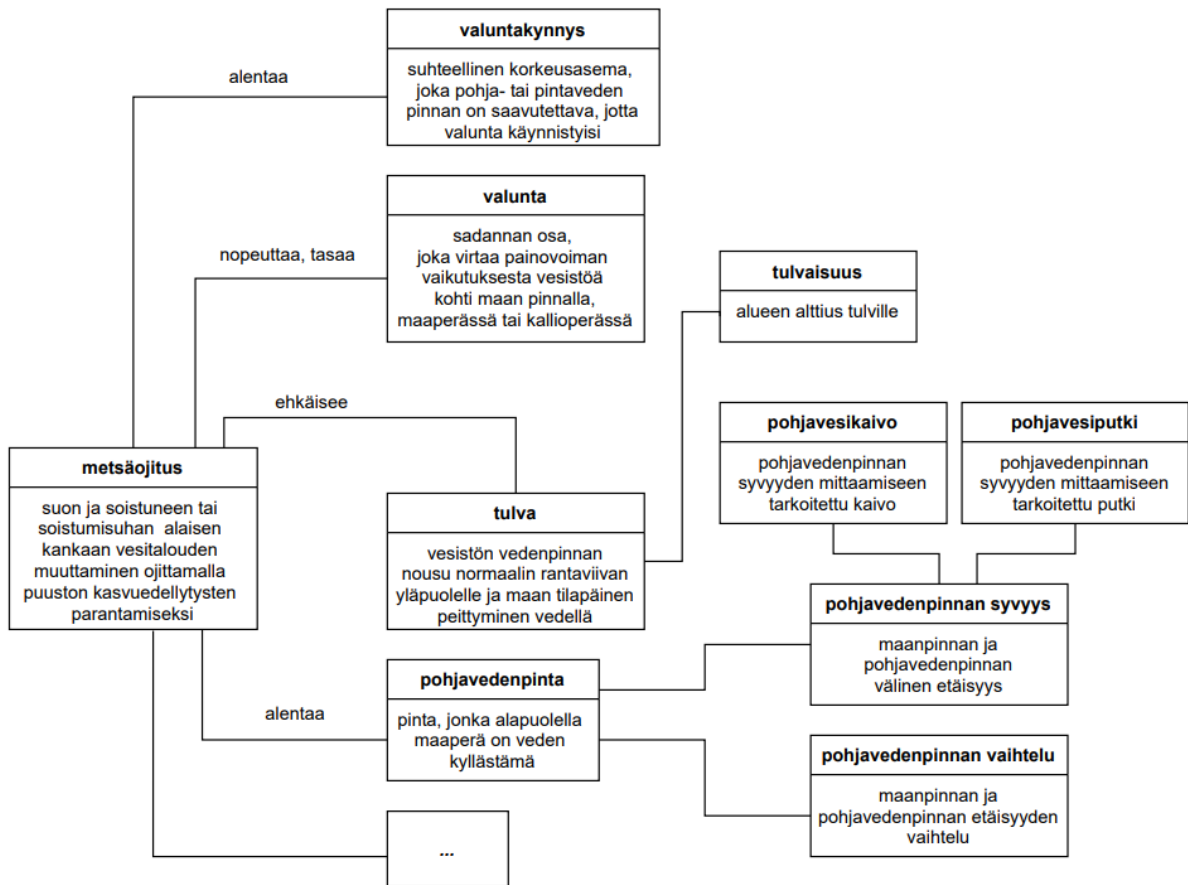
process that deteriorates the condition of the ditch, in which the ditch is clogged by the growth of vegetation

note

пояснение

12 Metsäojituksen hydrologiset vaikutukset ojitusalueilla

Käsitekaavio

Käsitekaavio 12. Metsäojituksen hydrologiset vaikutukset ojitusalueilla.

Kaavion käsitteet

valuntakynnys

fi

fi-ei

sv avrinningströskel

sv-inte

en runoff threshold

en-not

ru порог стока

ru-непек.

määritelmä

suhteellinen korkeusasema, joka pohja- tai pintaveden pinnan on saavutettava, jotta valunta käynnistyisi

huomautus

Kokooja- tai valtaojan kaivulla voidaan alentaa valuntakynnystä: liika vesi pääsee poistumaan alueelta.

definition

relativ höjdnivå som grund- eller ytvatten från ett avrinningsområde ska uppnå för att vattnet ska börja rinna ut från området

anmärkning

Genom att gräva ett uppsamlings- eller avloppsdike kan avrinningströskeln sänkas och vattenöverskottet rinna bort från området.

definition

relative height that water table or surface water level must reach in order for runoff to start

note

The runoff threshold can be lowered by digging a collecting ditch or main ditch, so that excess water can leave the area.

пояснение

tulva

fi

fi-ei

sv översvämning

sv-inte

en flood; flooding

en-not

ru затопление

ru-не рек.

määritelmä

vesistön vedenpinnan nousu normaalin rantaviivan yläpuolelle ja maan tilapäinen peittyminen vedellä

huomautus

definition

höjning av vattennivån i ett vattendrag eller sjö ovanför den normala strandlinjen så att marken temporärt täcks av vatten

anmärkning

definition

rise of the water body's surface level above the normal shoreline and temporary covering of the land with water

note

пояснение

tulvaisuus

fi tulvaherkkyys

fi-ei

sv

sv-inte

en flood susceptibility; susceptibility to flooding

en-not

ru подтопляемость территории

ru-нерек.

määritelmä

alueen alttius tulville

huomautus

Tulvaisuus alentaa soiden (myös ojitettujen) metsänkasvatuskelpoisuutta.

Tulvaisuus lisää luonnon monimuotoisuutta. Lisäksi useat luontotyytit, kuten tulvametsät ja luhdet, ovat riippuvaisia tulvaisuudesta.

definition

tendens för ett område årligen översvämmas

anmärkning

Översvämningskänslighet sänker torvmarkernas (också dikade sådana) virkesproduktionsförmåga, men ökar biodiversiteten. Flera naturtyper, såsom till exempel svämskogar och mader, är beroende av översvämnningar.

definition

area's susceptibility to flooding

note

Flood susceptibility reduces the suitability of mires (also drained ones) for silviculture. Flood susceptibility increases biodiversity. In addition, several habitat types, such as alluvial forests and flood meadows, are dependent on flooding.

пояснение

pohjavedenpinta

fi vedenpinta; vedenpinnan taso; pohjavedenpinnan taso; pohjavesipinta; pohjavesipinnan taso

fi-ei

sv grundvattennivå; grundvattenyta

sv-inte

en water table; groundwater table

en-not

ru зеркало грунтовых вод

ru-нерек.

määritelmä

pinta, jonka alapuolella maaperä on veden kyllästämä

huomautus

Pohjavedenpinta asettuu sille korkeudelle, jossa vapaan veden paine on yhtä suuri kuin ilman paine samalla tasolla.

definition

höjdnivå vid vilken grundvattnets yta ligger

anmärkning

Grundvattnet antar den ytnivå där trycket av det fria vattnet är lika med lufttrycket på samma nivå.

definition

surface below which the soil is saturated with water

note

The water table settles at the altitude where the pressure of free water is equal to the air pressure at the same level.

пояснение

pohjavedenpinnan syvyys

fi pohjavesipinnan syvyys; pohjavesisyvyys; pohjavedenpinnan korkeus; pohjaveden korkeus

fi-ei

sv grundvattendjup; grundvattennivå

sv-inte

en depth of water table; depth of groundwater table; depth of groundwater

en-not

ru высота зеркала грунтовых вод

ru-нерек.

määritelmä

maanpinnan ja pohjavedenpinnan välinen etäisyys

huomautus

definition

avstånd mellan markytan och grundvattenytans nivå

anmärkning

definition

distance between the ground surface and water table

note

пояснение

pohjavesikaivo

fi

fi-ei

sv inspektionsbrunn för grundvatten

sv-inte

en groundwater well

en-not

ru наблюдательная скважина грунтовых вод

ru-нерек.

määritelmä

pohjavedenpinnan syvyyden mittaamiseen tarkoitettu kaivo

huomautus

definition

brunn för mätning av grundvattendjupet

anmärkning

definition

well intended for measuring the depth of water table

note

пояснение

pohjavesiputki

fi

fi-ei

sv grundvattenrör

sv-inte

en groundwater standpipe

en-not

ru уровнемер

ru-нерек.

määritelmä

pohjavedenpinnan syvyyden mittaamiseen tarkoitettu putki

huomautus

definition

rör för mätning av grundvattendjupet

anmärkning

definition

pipe intended for measuring the depth of water table

note

пояснение

pohjavedenpinnan vaihtelu

fi pohjavesipinnan vaihtelu

fi-ei

sv variation i grundvattennivån

sv-inte

en water-table variation; groundwater table variation

en-not

ru колебания зеркала грунтовых вод [мн. ч.]

ru-нерек.

määritelmä

maanpinnan ja pohjavedenpinnan etäisyyden vaihtelu

huomautus

Pohjavedenpinnan vaihtelu liittyy erityisesti sadantaan ja haihduntaan.

definition

variation i avståndet mellan grundvattenyta och markyta

anmärkning

Variationer i grundvattennivån är i första hand beroende av nederbörds mängden och avdunstningen.

definition

variation in the distance between the ground surface and water table

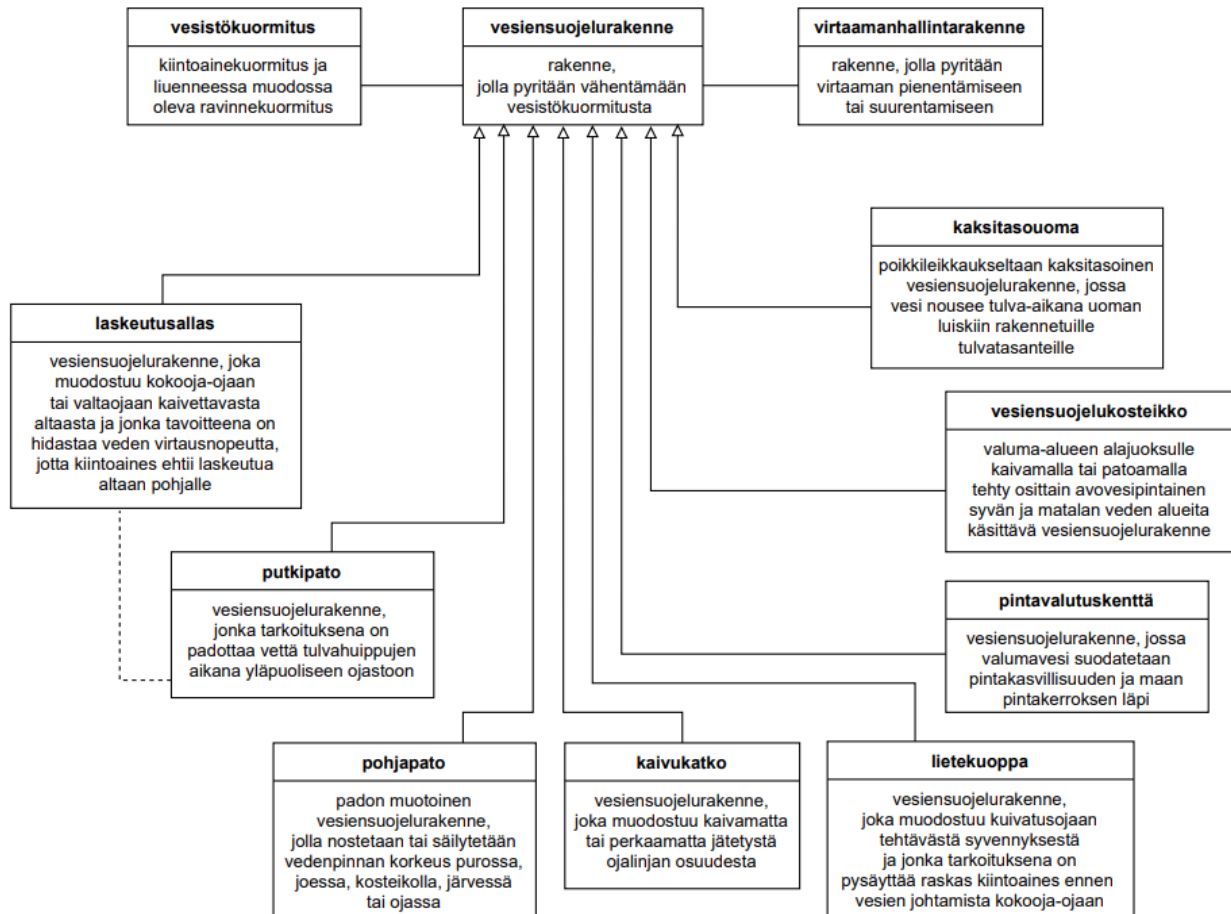
note

Water table variation is particularly associated with precipitation and evapotranspiration.

пояснение

13 Metsäojituksessa käytettävät vesiensuojelurakenteet

Käsitekaavio

Käsitekaavio 13. Metsäojituksessa käytettävät vesiensuojelurakenteet.

Kaavion käsitteet

virtaamanhallintarakenne

fi virtaamansäätörakenne

fi-ei

sv vattenregleringskonstruktion

sv-inte

en water flow control structure; peak flow control structure; PFC structure

en-not

ru устройство для управления расходом воды

ru-нерек.

määritelmä

rakenne, jolla pyritään virtaaman pienentämiseen tai suurentamiseen

huomautus

definition

konstruktion med syftet att minska vattenföringen

anmärkning

definition

structure intended to reduce or increase water discharge

note

пояснение

vesiensuojelurakenne

fi

fi-ei

sv vattenvårdskonstruktion; vattenskyddskonstruktion

sv-inte

en water-protection structure; water-protective structure

en-not

ru водоохранное сооружение

ru-нерек.

määritelmä

rakenne, jolla pyritään vähentämään vesistökuormitusta

huomautus

definition

konstruktion med syftet att minska belastningen på vattendragen

anmärkning

definition

structure that aims to reduce load on surface waters

note

пояснение

vesistökuormitus

fi

fi-ei

sv vattendragsbelastning

sv-inte

en load on surface waters

en-not

ru нагрузка на водные объекты

ru-нерек.

määritelmä

kiintoainekuormitus ja liuenneessa muodossa oleva ravinnekuormitus

huomautus

definition

belastning av fasta partiklar och lösta näringsämnen

anmärkning

definition

suspended load and nutrient load in dissolved form

note

пояснение

pohjapato

fi

fi-ei

sv bottendamm

sv-inte

en submerged weir; drowned weir; bottom dam

en-not

ru затопленный водослив; подтопленный водослив

ru-нерек.

määritelmä

padon muotoinen vesiensuojelurakenne, jolla nostetaan tai säilytetään vedenpinnan korkeus purossa, joessa, kosteikolla, järvessä tai ojassa

huomautus

definition

dammformad vattenvårdskonstruktion ägnad att höja eller upprätthålla vattennivån i en bäck, å, våtmark, sjö eller dike

anmärkning

definition

water-protection structure in the form of a dam used to raise or maintain the water level in a stream, river, wetland, lake, or ditch

note

пояснение

laskeutusallas

fi lieteallas

fi-ei saostusallas

sv sedimenteringsbassäng; sedimentationsbassäng

sv-inte

en sedimentation basin; sedimentation pond

en-not

ru ОТСТОЙНИК

ru-перек.

määritelmä

vesiensuojelurakenne, joka muodostuu kokooja-ojaan tai valtaojaan kaivettavasta altaasta ja jonka tavoitteena on hidastaa veden virtausnopeutta, jotta kiintoaines ehtii laskeutua altaan pohjalle

huomautus

definition

vattenvårdskonstruktion som består av en bassäng som grävs nedströms ett uppsamlings- eller avloppsdike med syftet att bromsa vattenflödet så att fasta partiklar hinner sedimentera på botten av bassängen

anmärkning

definition

water-protection structure which consists of a basin dug in a collecting ditch or main ditch to slow the water flow rate so that suspended matter has time to settle at the bottom of the basin

note

пояснение

lietekuoppa

fi

fi-ei

sv slamgrop; slamfälla [sv-SE]

sv-inte

en dredging sump; sludge sump; drag tank

en-not

ru отстойник на осушителе; отстойник [част.]

ru-нерек.

määritelmä

vesiensuojelurakenne, joka muodostuu kuivatusojaan tehtävästä syvennyksestä ja jonka tarkoituksena on pysäyttää raskas kiintoaines ennen vesien johtamista kokooja-ajaan

huomautus

definition

vattenvårdskonstruktion bestående av en grävd grop i ett dräneringsdike avsedd att samla upp tyngre, fasta partiklar innan vattnet leds in i uppsamlingsdiket

anmärkning

definition

water-protection structure which consists of a depression which is made in a drainage ditch and the purpose of which is to stop heavy suspended matter before conducting water to a collecting ditch

note

пояснение

В России отстойник может быть расположен на конце любого канала осушительной сети.

kaivukatko

fi ojakatko; perkauskatko

fi-ei

sv grävavbrott; rensningsavbrott

sv-inte

en ditch break; ditch barrier [art.]; balk [art.]; unexcavated section of a ditch [art.]

en-not

ru разрыв осушительного канала (с целью охраны вод) [иск.]

ru-нерек.

määritelmä

vesiensuojelurakenne, joka muodostuu kaivamatta tai perkaamatta jätetystä ojalinjan osuudesta

huomautus

definition

vattenvårdskonstruktion som består av ett avsnitt av en dikeslinje som inte har grävts ut eller rensats

anmärkning

definition

water-protection structure which consists of the section of a ditch line left unexcavated or uncleaned for the purpose of water protection

note

пояснение

В России разрыв осушительного канала считается браком в работе. Для охраны вод применяются другие методы.

putkipato

fi virtaamansäätöpato

fi-ei

sv rördamm

sv-inte

en pipe dam

en-not

ru дренажная труба

ru-нерек.

määritelmä

vesiensuojelurakenne, jonka tarkoituksena on padottaa vettä tulvahuippujen aikana yläpuoliseen ojastoon

huomautus

Putkipadolla voidaan tehostaa myös laskeutusaltaan toimintaa. Putkipato koostuu syvennyksestä, ylivuotoputkesta ja varsinaisesta valutuksen säätöputkesta.

definition

vattenvårdskonstruktion vars uppgift är att bromsa upp vattenflödet under flödestoppar så att vattnet lagras i diken uppströms

anmärkning

En rördamm kan också användas för att stärka effekten av en sedimenteringsbassäng. En rördamm består av en fördjupning, ett överströmningsrör och ett rör för reglering av basflödet.

definition

water-protection structure, the purpose of which is to dam water during flood peaks into the upper ditch system

note

The pipe dam can also enhance the operation of the sedimentation basin. The pipe dam consists of a recess, an overflow pipe, and the actual drainage control pipe.

пояснение

pintavalutuskenttä

fi pintavalutuskosteikko; suopuskuri [*slangi*]

fi-ei

sv översilningsområde

sv-inte

en overland flow area

en-not

ru зона аккумуляции поверхностного стока

ru-нерек.

määritelmä

vesiensuojelurakenne, jossa valumavesi suodatetaan pintakasvillisuuden ja maan pintakerroksen läpi

huomautus

definition

vattenvårdskonstruktion bestående av ett område där vattnet filtreras genom ytvegetationen och markens ytskikt

anmärkning

definition

water-protection structure, in which runoff water is filtered through surface vegetation and ground surface layer

note

пояснение

vesiensuojelukosteikko

fi tekokosteikko; rakennettu kosteikko; kosteikko II

fi-ei

sv anlagd våtmark

sv-inte

en constructed wetland [*part.*]; CW [*abbr.*] [*part.*]; created wetland [*part.*]

en-not

ru гидроботаническая площадка [*част.*]

ru-нерек.

määritelmä

valuma-alueen alajuoksulle kaivamalla tai patoamalla tehty osittain

avovesipintainen syvän ja matalan veden alueita käsittävä vesiensuojelurakenne

huomautus

definition

vattenvårdskonstruktion placerad nedströms i ett avrinningsområde och som delvis består av en öppen vattenspegel med varierande vattendjup

anmärkning

definition

water-protection structure made by digging or damming downstream of the catchment area with a partially open water surface comprising areas of deep and shallow water

note

Constructed wetland and created wetland are broader terms that mean an artificial wetland to treat sewage, greywater, stormwater runoff or industrial wastewater. It may also be designed for land reclamation after mining, or as a mitigation step for natural areas lost to land development.

пояснение

Гидроботаническая площадка может также быть естественного происхождения. Для гидроботанических площадок характерным является их зарастание высшей водной растительностью (камышом, тростником и др.).

kaksitasouoma

fi

fi-ei

sv tvåstegsdike

sv-inte

en two-level channel [*art.*]

en-not

ru двухуровневое русло [иск.]

ru-нерек.

määritelmä

poikkileikkaukseltaan kaksitasoinen vesiensuojelurakenne, jossa vesi nousee tulva-aikana uoman luiskiin rakennetuille tulvatasanteille

huomautus

Tulvatasanteen aikaansaama uoman lisätilavuus tasaa tulvahuippuja.

Tulvatasanteen kasvillisuus sitoo tulvavedestä ravinteita ja kiintoainesta.

definition

vattenvårdskonstruktion bestående av ett dike med en mittfåra med terrasser högre upp på dikesslätten som fungerar som svämplan vid höga vattenflöden

anmärkning

Terrassernas svämplan ger diket tilläggsvolym vilket jämnar ut flödestopparna. Vegetationen på terrasserna fångar upp näringsämnen och fasta partiklar ur svämvattnet.

definition

water-protection structure that has two levels in cross-section and where water rises during floods on the flood plains built on the slopes of the channel

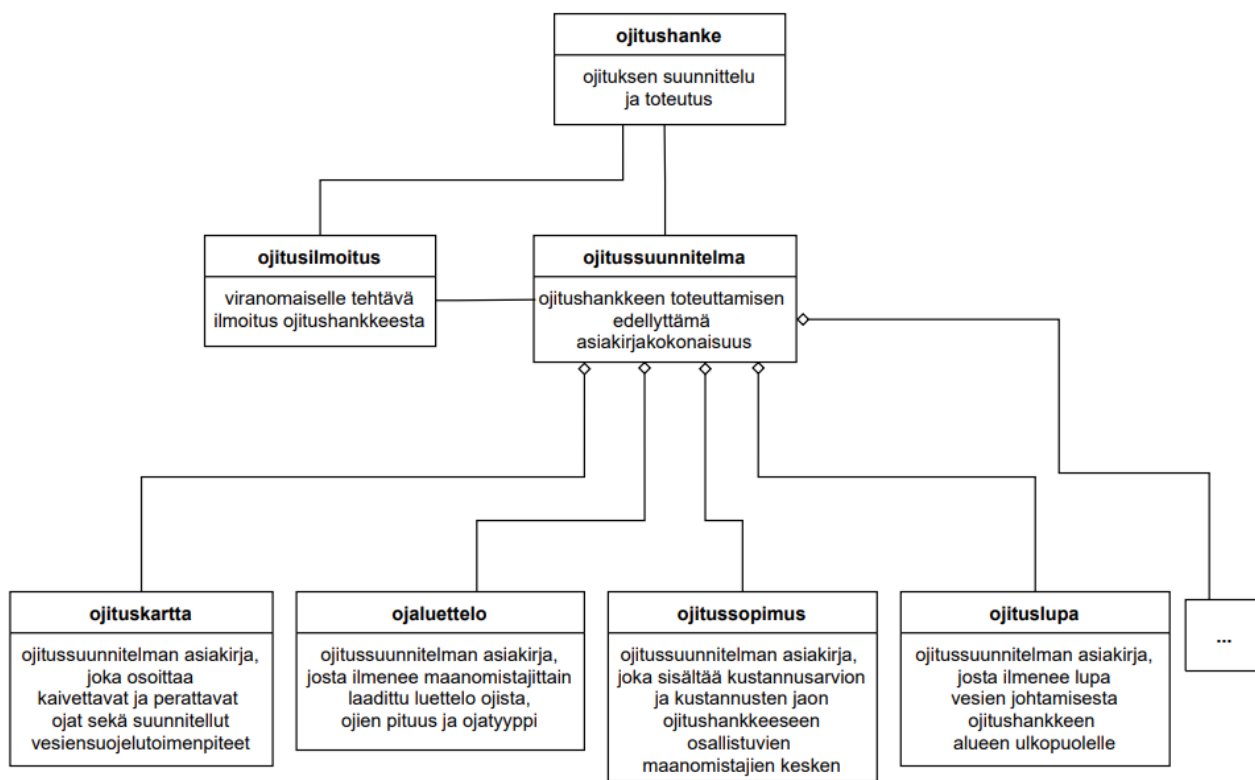
note

The additional channel volume created by the flood plain evens out the flood peaks. The flood plain vegetation binds nutrients and suspended matter from the flood water.

пояснение

14 Ojituksen suunnittelu

Käsitekaavio

Käsitekaavio 14. Ojituksen suunnittelu.

Kaavion käsitteet

ojitushanke

fi

fi-ei

sv dikningsprojekt

sv-inte

en drainage project; ditching project

en-not

ru проект по осушению

ru-нерек. проект осушения

määritelmä

ojituksen suunnittelu ja toteutus

huomautus

Ojitushanke voi koskea yhden tai usean maanomistajan maita.

Definition

planering och utförande av dikning

anmärkning

Ett dikningsprojekt kan omfatta en eller flera markägares marker

definition

drainage design and implementation

note

The drainage project may concern the lands of one or several landowners.

пояснение

Термин «проект по осушению» требует после себя дополнения - например, проект по осушению лесных земель, проект по осушению заболоченной долины и т. п. Термин «проект осушения», являющийся буквальным соответствием финского термина, в русском языке обозначает документ по осушению, а не процесс осушения.

ojitusilmoitus

fi

fi-ei

sv anmälan om dikning

sv-inte

en drainage notification; ditching notification

en-not

ru заявка о проведении осушения

ru-нерек.

määritelmä

viranomaiselle tehtävä ilmoitus ojitushankkeesta

huomautus

definition

anmälan om ett dikningsprojekt till myndigheterna

anmärkning

definition

notification of the drainage project to the authority

note

пояснение

ojitussuunnitelma

fi

fi-ei

sv dikningsplan; dräneringsplan

sv-inte

en drainage plan

en-not

ru план осушения; план проведения осушения [*иск.*]

ru-нерек.

määritelmä

ojitushankkeen toteuttamisen edellyttämä asiakirjakokonaisuus

huomautus

definition

uppsättning av dokument som krävs för genomförande av dikningsprojekt

anmärkning

definition

set of documents required for the implementation of the drainage project

note

пояснение

ojituskartta

fi

fi-ei

sv dikningskarta

sv-inte

en drainage map

en-not

ru план осушительной сети; схема осушения

ru-нерек.

määritelmä

ojitussuunnitelman asiakirja, joka osoittaa kaivettavat ja perattavat ojat sekä suunnitellut vesiensuojelutoimenpiteet

huomautus

definition

till dikningsplanen hörande dokument som visar diken som ska grävas eller rensas samt planerade vattenvårdsåtgärder

anmärkning

definition

drainage plan document that shows the ditches to be dug and cleaned as well as the planned water protection measures

note

пояснение

ojituslupa

fi

fi-ei

sv dikningstillstånd

sv-inte

en drainage permit

en-not

ru разрешение на осушение

ru-нерек.

määritelmä

ojitussuunnitelman asiakirja, josta ilmenee lupa vesien johtamisesta ojitushankkeen alueen ulkopuolelle

huomautus

definition

till dikningsplanen hörande dokument innehållande tillstånd att leda vatten utanför dikningsprojektets gräns

anmärkning

definition

drainage plan document containing a permit for leading water outside the area of the drainage project

note

пояснение

ojaluettelo

fi

fi-ei

sv dikeslista

sv-inte

en list of ditches

en-not

ru перечень осушительных каналов [иск.]

ru-нерек.

määritelmä

ojitusuunnitelman asiakirja, josta ilmenee maanomistajittain laadittu luettelo ojista, ojien pituus ja ojatyyppejä

huomautus

definition

till dikningsplanen hörande dokument i tabellform ur vilket framgår dikenas längd och typ, skilt för varje markägare

anmärkning

definition

drainage plan document which shows a list of ditches by landowners, the length and the type of ditches

note

пояснение

ojitussopimus

fi

fi-ei

sv dikningsavtal

sv-inte

en drainage contract; drainage agreement

en-not

ru договор об осушении

ru-нерек.

määritelmä

ojitusuunnitelman asiakirja, joka sisältää kustannusarvion ja kustannusten jaon ojitushankkeeseen osallistuvien maanomistajien kesken

huomautus

definition

till dikningsplanen hörande dokument som innehåller kostnadsförslag och kostnadsfördelning mellan de markägare som deltar i dikningsprojektet

anmärkning

definition

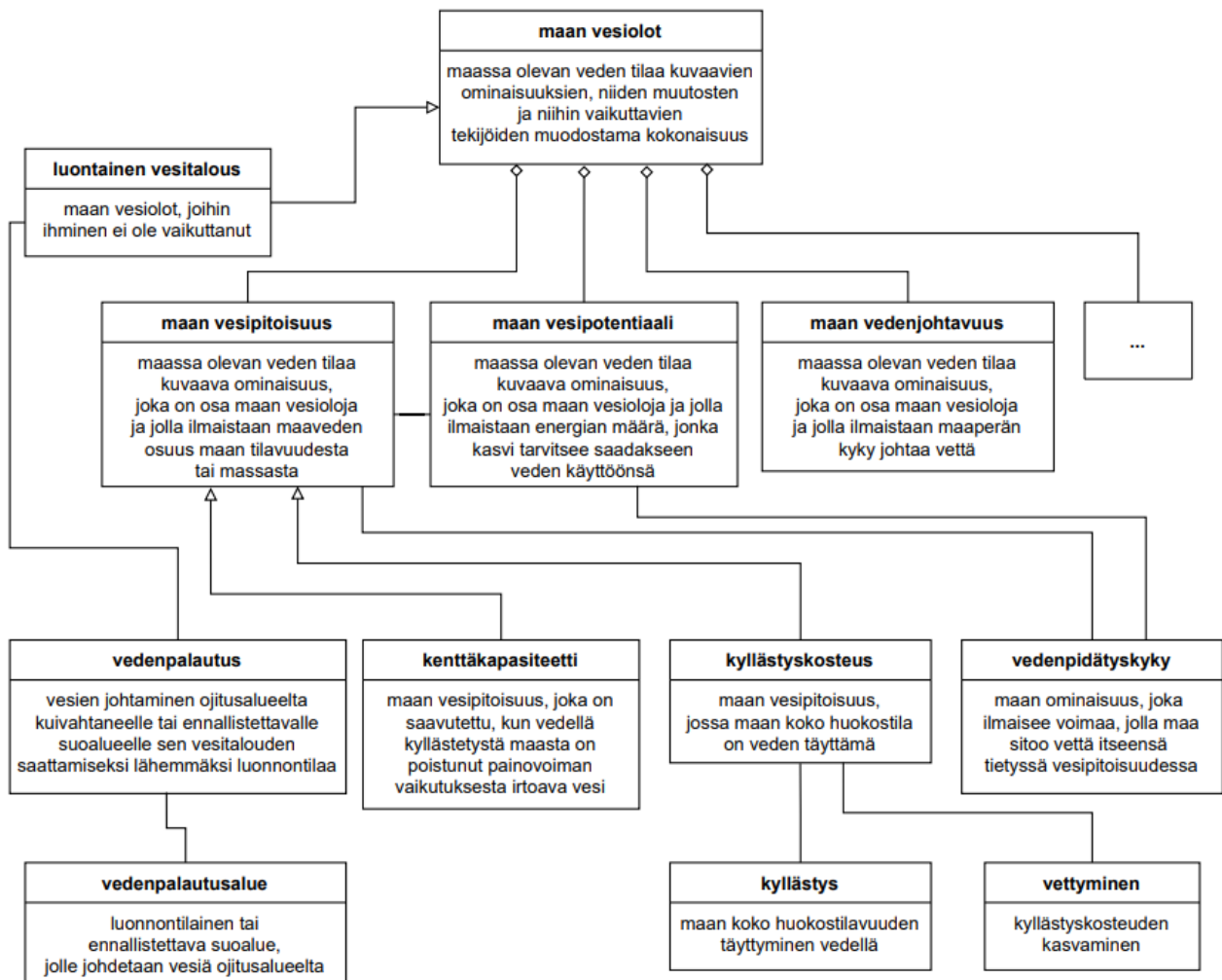
drainage plan document that includes a cost estimate and the distribution of costs among the landowners participating in the drainage project

note

пояснение

15 Maan vesiolot

Käsitekaavio

Käsitekaavio 15. Maan vesiolot.

Kaavion käsitteet

maan vesiolot [pl.]

fi maan vesitalous

fi-ei

sv markens vattenhushållning

sv-inte

en soil moisture conditions [pl.]; soil water conditions [pl.]

en-not

ru водный режим почвы

ru-нерек.

määritelmä

maassa olevan veden tilaa kuvaavien ominaisuuksien, niiden muutosten ja niihin vaikuttavien tekijöiden muodostama kokonaisuus

huomautus

Maaveden tilaa kuvaavia tunnuksia ovat esimerkiksi maan vesipitoisuus, maan vesipotentiaali ja maan vedenjohtavuus.

definition

uppsättning markhydrologiska variabler, hur de varierar och faktorer som påverkar dem

anmärkning

Exempel på markhydrologiska variabler är bl.a. markvattenhalt, markens vattenpotential och markens vattenledningsförmåga.

definition

whole formed by the characteristics describing the state of the water in the ground, the changes in the characteristics, and the factors affecting them

note

The characteristics that describe the state of soil moisture are, for example, soil moisture content, soil moisture potential, and hydraulic conductivity of soil.

пояснение

luontainen vesitalous

fi

fi-ei

sv naturlig vattenhushållning

sv-inte

en natural soil moisture conditions [*ρ_L*]; natural soil water conditions [*ρ_L*]

en-not

ru естественный водный режим почвы

ru-нерек.

määritelmä

maan vesiolot, joihin ihminen ei ole vaikuttanut

huomautus

definition

markens vattenhushållning som inte påverkats av människan

anmärkning

definition

soil moisture conditions which have not been affected by man

note

пояснение

vedenpalautus

fi veden palautus; vesienpalautus; luontaisen vesitalouden palauttaminen

fi-ei

sv återvätning; återskapande av ett naturligt vattenflöde

sv-inte

en rewetting of soils; restoration of natural soil moisture conditions [*art.*]

en-not

ru восстановление естественного водного режима почвы [*иск.*]

ru-нерек.

määritelmä

vesien johtaminen ojitusalueelta kuivahtaneelle tai ennallistettavalle suo-alueelle sen vesitalouden saattamiseksi lähemmäksi luonnontilaa

huomautus

definition

inmatning av vatten från ett dikesområde till en torvmark som torkat ut eller ska restaureras för att återställa dess vattenhushållning till närmare naturtillstånd

anmärkning

definition

leading water from the ditched area to a dried-out mire area or a mire area to be restored in order to bring its soil moisture conditions closer to the natural state

note

пояснение

vedenpalautusalue

fi vesienpalautusalue

fi-ei

sv vattenåterföringsområde

sv-inte

en rewetting area; area of rewetting

en-not

ru водовосстановительная территория [иск.]

ru-нерек.

määritelmä

luonnontilainen tai ennallistettava suoalue, jolle johdetaan vesiä ojitusalueelta tai ojitusalueen kautta virtaavat vedet

huomautus

definition

naturlig eller restaurerbar torvmark till vilket vatten leds från ett dikningsområde eller från vatten som rinner genom ett dikningsområde

anmärkning

definition

natural or restorable mire area to which water from the ditched area or water flowing through the ditched area is directed

note

пояснение

maan vesipitoisuus

fi maankosteus

fi-ei

sv markvattenhalt; markfuktighet

sv-inte

en soil moisture content; soil water content

en-not

ru влажность почвы

ru-нерек.

määritelmä

maassa olevan veden tilaa kuvaava ominaisuus, joka on osa maan vesioloja ja jolla ilmaistaan maaveden osuus maan tilavuudesta tai massasta

huomautus

definition

indikator för markvattenförhållandena som anger andelen vatten av markens volym eller massa

anmärkning

definition

characteristic which describes the state of the water in the ground, is part of soil moisture conditions, and shows the proportion of soil moisture to the volume or mass of the soil

note

пояснение

maan vedenjohtavuus

fi maan vedenläpäisevyys

fi-ei

sv markens vattenledningsförmåga; permeabilitet;
vattengenomsläpplighet; vattengenomtränglighet

sv-inte

en hydraulic conductivity of soil; soil hydraulic conductivity

en-not

ru водопроницаемость

ru-нерек. водопроводность

määritelmä

maassa olevan veden tilaa kuvaava ominaisuus, joka on osa maan vesioloja ja jolla ilmaistaan maaperän kyky johtaa vettä

huomautus

definition

indikator för markvattenförhållandena som anger markens förmåga att leda vatten

anmärkning

definition

characteristic which describes the state of the water in the ground, is part of soil moisture conditions, and shows the soil's ability to conduct water

note

пояснение

maan vesipotentiaali

fi

fi-ei

sv markens vattenpotential

sv-inte

en soil moisture potential; soil water potential

en-not

ru потенциал почвенной влаги

ru-нерек.

määritelmä

maassa olevan veden tilaa kuvaava ominaisuus, joka on osa maan vesioloja ja jolla ilmaistaan energian määrä, jonka kasvi tarvitsee saadakseen veden käyttöönsä

huomautus

definition

indikator för markvattenförhållandena som anger den mängd energi som växten behöver använda för att ta upp vatten

anmärkning

definition

characteristic which describes the state of the water in the ground, is part of soil moisture conditions, and shows the amount of energy that a plant needs to obtain water

note

пояснение

kenttäkapasiteetti

fi kenttäkapasiteettikosteus

fi-ei

sv fältkapacitet

sv-inte

en field capacity

en-not

ru полевая влагоёмкость

ru-нерек.

määritelmä

maan vesipitoisuus, joka on saavutettu, kun vedellä kyllästetystä maasta on poistunut painovoiman vaikutuksesta irtoava vesi

huomautus

definition

vattenhalt i marken som uppnås när allt vatten som tyngdkraften förmår avlägsna från den vattenmättade marken har avrunnit

anmärkning

definition

soil moisture content, which is reached when the water released by gravity has been removed from the water-saturated soil

note

пояснение

kyllästys

fi kyllästyminen; saturaatio

fi-ei

sv vattenmättnad; vattenmättning

sv-inte

en water saturation

en-not

ru водонасыщение

ru-нерек.

määritelmä

maan koko huokostilan täyttyminen vedellä

huomautus

definition

fyllandet av hela porutrymmet i marken med vatten

anmärkning

definition

filling of the entire pore space of soil with water

note

пояснение

kyllästyskosteus

fi kyllästyneisyys

fi-ei

sv vattenmättnad

sv-inte

en saturated soil water content; soil saturation humidity; SSH [*abbr.*]

en-not

ru водонасыщенность

ru-нерек.

määritelmä

maan vesipitoisuus, jossa maan koko huokostila on veden täyttämä

huomautus

definition

vattenhalt i marken då hela porutrymmet i marken är fyllt med vatten

anmärkning

definition

soil moisture content in which the entire pore space of soil is filled with water

note

пояснение

vettyminen

fi

fi-ei

sv nedvätning

sv-inte

en waterlogging; water-logging

en-not

ru переувлажнение почвы

ru-нерек.

määritelmä

kyllästyskosteuden kasvaminen

huomautus

definition

ökning av vattenmättnaden i marken

anmärkning

definition

increase in saturated soil water content

note

пояснение

vedenpidätyskyky

fi

fi-ei

sv vattenkapacitet; vattenhållande förmåga

sv-inte

en water-holding capacity

en-not

ru водоудерживающая способность

ru-нерек.

määritelmä

maan ominaisuus, joka ilmaisee voimaa, jolla maa sitoo vettä itseensä tietyssä vesipitoisuudessa

huomautus

Maan vedenpidätyskyky aiheutuu maahiukkasten pintavoimista sekä maan huokostilasta johtuvasta kapillaari-ilmiöstä.

definition

markegenskap som uttrycker den kraft med vilken marken kan binda vatten vid en viss vattenhalt

anmärkning

Markens vattenkapacitet bestäms av markpartiklarnas ytadsorption och kapillärkraften i markens porutrymme.

definition

property of the soil that expresses the force with which soil binds water to itself at a certain soil moisture content

note

Water-holding capacity is caused by surface force of the soil particles and capillary action in the pore space of the soil.

пояснение

16 Irtokäsitteet

alueindeksi [*vanh.*]

fi

fi-ei

sv områdesindex; regionindex

sv-inte

en area index

en-not

ru биоклиматический потенциал [*част.*]; БКП [*сокр.*] [*част.*]; индекс
зоны

ru-нерек.

määritelmä

suhdeluku, joka kuvaa metsäojitetun suon puuntuotoskyvyn muuttumista
lämpösumman mukana

huomautus

definition

relationstal som anger värmesummans inverkan på virkesproduktionsförmågan
hos en dikad torvmark

anmärkning

definition

ratio that describes the change in the wood production capacity of a drained mire
along with the temperature sum

note

пояснение

Термин «индекс зоны» зафиксирован только в переводной литературе.
Биоклиматический потенциал представляет собой комплексный
показатель, рассчитываемый с учетом метеорологических, физических и
биологических факторов.

auraus II

fi

fi-ei

sv dikesplogning

sv-inte

en ditch plowing [*AmE*]; ditch ploughing [*BrE*]

en-not

ru осушение с использованием плужного каналокопателя

ru-нерек.

määritelmä

metsäoja-auralla tehtävä metsäojitus

huomautus

definition

skogsdikning utförd med dikesplog

anmärkning

definition

forest drainage with a forest ditch plow

note

пояснение

bruttohyöty [*vanh.*]

fi

fi-ei

sv bruttonytta

sv-inte

en gross benefit

en-not

ru доход от осушения

ru-нерек.

määritelmä

ojituksen aikaansaaman puustonlisäyksen nykyarvo

huomautus

definition

nuvärdet av den ökning av virkesförrådet som orsakats av dikning

anmärkning

definition

present value of the increase in tree stand volume caused by drainage

note

пояснение

flada

fi

fi-ei

sv flada

sv-inte

en flad

en-not

ru полузамкнутая лагуна

ru-нерек.

määritelmä

maankohoamisrannikolla pieni, matala ja selvästi rajautunut sulkeutuva merenlahti, josta on vielä yhteys mereen

huomautus

definition

liten, grund, klart avgränsad havsvik längs landhöjningskusten som fortfarande är ansluten till havet

anmärkning

definition

on an uplift coast, a small, shallow, and clearly defined sea bay from which there is still a connection to the sea

note

пояснение

haihtuminen

fi

fi-ei

sv avdunstning, evaporation

sv-inte

en evaporation

en-not

ru испарение

ru-нерек.

määritelmä

veden siirtyminen nestemäisestä tai kiinteästä olomuodosta kaasumaiseen olomuotoon

huomautus

definition

vattnets fasövergång från flytande eller fast form till gasform

anmärkning

definition

transition of water from a liquid or solid to a gaseous state

note

пояснение

humidisuus

fi

fi-ei

sv humiditet

sv-inte

en humidity

en-not

ru избыточная влажность климата

ru-нерек.

määritelmä

ilmaston ominaisuus, jossa sadanta on suurempi kuin potentiaalinen haihdunta

huomautus

definition

klimategenskap vid vilken nederbörds mängden är större än den potentiella evaporationen

anmärkning

definition

feature of the climate where the amount of precipitation is greater than potential evaporation

note

hyötykerroin [*vanh.*]

fi

fi-ei

sv nyttokoefficient

sv-inte

en efficiency coefficient

en-not

ru коэффициент полезности

ru-нерек.

määritelmä

bruttohyödyn ja kokonaiskustannusten nykyarvon suhde

huomautus

definition

förhållande mellan bruttonytta och totalkostnadernas nuvärde

anmärkning

definition

ratio between the present value of gross benefit and total cost

note

пояснение

Термин «коэффициент полезности» зафиксирован только в переводной литературе.

kiintoaines

fi kiintoaine

fi-ei

sv fasta partiklar; suspenderade ämnen [*pl.*]

sv-inte

en suspended matter; suspended solids [*pl.*]

en-not

ru взвешенные наносы [*мн. ч.*]

ru-нерек.

määritelmä

vedessä hiukkasmaisessa muodossa oleva aines

huomautus

Kiintoaineksella yleensä ymmärretään yli 0,45 mikrometrin kokoisia partikkeleita. Kiintoaines voi olla orgaanista tai epäorgaanista.

definition

partiklar som är uppblandade i vatten

anmärkning

Med fasta partiklar avses i allmänhet över 0,45 mikrometer stora partiklar som kan bestå av antingen organiskt eller oorganiskt material.

definition

substance found in water in a particulate form

note

Suspended matter usually means particles larger than 0.45 micrometers. Suspended matter can be organic or inorganic.

пояснение

kiintoainekuorma

fi kiintoainekuorma; kiintoainehuuhtouma; kiintoaineshuuhtouma;
kiintoainehuuhtoutuma

fi-ei

sv belastning av fasta partiklar

sv-inte

en washout of suspended matter

en-not

ru твердый сток; вынос [редк.]

ru-нерек.

määritelmä

kiintoaineksen määrä, joka kulkeutuu ojitusalueelta sen alapuoliseen vesistöön

huomautus

definition

mängd fasta partiklar som förs med vattnet från ett dikat område vidare till ett vattendrag nedströms

anmärkning

definition

amount of suspended matter that travels from the ditched area to the water body downwards

note

kluuvijärvi

fi kluuvi

fi-ei

sv glosjö

sv-inte

en gloe lake; gloe-lake; gloe

en-not

ru замкнутая лагуна

ru-нерек.

määritelmä

maankohoamisrannikolla pieni, matala ja selvästi rajautunut vesialue, joka on kuroutunut irti merestä

huomautus

Sukcession myötä vesi muuttuu makeaksi ja kluuvijärvi kehittyy maankohoamisen myötä yleensä suoksi.

definition

litet, grunt och tydligt avgränsat vattenområde längs landhöjningskusten som har skurits av från havet

anmärkning

Då successionen framskrider övergår vattnet från salt- till sötvatten och glosjön förvandlas i allmänhet med tiden till en torvmark i takt med landhöjningen.

definition

on an uplift coast, a small, shallow, and clearly defined water area that has reached out from the sea

note

With succession, the water becomes fresh, and due to the land uplift, the gloe lake usually turns into a mire.

пояснение

kiintoaineksen huuhtoutuminen

fi kiintoaineen huuhtoutuminen

fi-ei

sv sedimenttransport

sv-inte

en sediment transport

en-not

ru смыв грунта

ru-нерек.

määritelmä

kiintoaineksen kulkeutuminen ojitusalueelta sen alapuoliseen vesistöön

huomautus

definition

transport av fasta partiklar från dikningsområdet till vattendrag nedströms

anmärkning

definition

transport of suspended matter from the ditched area into the water body below

note

пояснение

metsänkasvatuskelpoisuus

fi ojituskelpoisuus [*vanh.*]

fi-ei

sv dikningsduglighet

sv-inte

en suitability for tree growth

en-not

ru пригодность для лесовыращивания; пригодность для выращива-
ния леса

ru-нерек.

määritelmä

suon tai ojitusalueen soveltuvuus kannattavaan metsänkasvatukseen

huomautus

definition

torvmarkens eller dikningsområdets lämplighet för lönsam virkesproduktion

anmärkning

definition

suitability of a mire or ditched area for profitable wood production

note

metsäojitusboniteetti I [*vanh.*]

fi

fi-ei

sv skogsdikningsbonitet

sv-inte

en forest drainage quality class

en-not

ru бонитет осушенного леса

ru-нерек.

määritelmä

suon ojituksenjälkeisen puuntuotoskyvyn suhdeluku, joka kuvaa kasvupaikan ja ilmaston yhteisvaikutusta

huomautus

Metsäojitusboniteetti saa suurimmillaan arvon 10 ja pienimillään arvon 0.

definition

mått på den relativa virkesproduktionspotentialen efter skogsdikning såsom den bestäms av mark- och klimatfaktorer i samverkan

anmärkning

Skogsdikningsboniteten kan variera mellan 0 och 10.

definition

ratio of the wood production capacity of a mire after drainage, which describes the combined effect of the site and climate

note

The forest drainage quality class is given the value of 10 at its highest and 0 at its lowest.

пояснение

metsäojitusboniteetti II [*vanh.*]

fi

fi-ei

sv skogsdikningsbonitet

sv-inte

en forest drainage quality class

en-not

ru бонитет осушенного леса; лесоводственная эффективность осушения [*част.*]

ru-непек.

määritelmä

suon ojituksen jälkeisen puuntuotoskyvyn suhdeluku, joka koostuu viljavuusindeksistä ja alueindeksistä

huomautus

definition

relationstal för virkesproduktionförmågan hos en torvmark efter dikning, bildat av ett bördighetsindex och ett regionindex

anmärkning

definition

ratio of the wood production capacity of a mire after drainage, which consists of the fertility index and the area index

note

пояснение

При оценке лесоводственной эффективности осушения помимо расчёта бонитета осушенного леса используются также специальные таблицы прироста осушаемых насаждений, составленные для всей Европейской территории России.

navero-oja

fi navero; vesivako; vako-oja

fi-ei

sv vattenfåra; fåra

sv-inte

en shallow water furrow

en-not

ru борозда

ru-непек.

määritelmä

ojitusalueen kuivatuksessa käytetty matala oja

huomautus

Navero-oja käytettiin aikanaan avosoita ojitettaessa ja metsitettäessä.

definition

grunt dike för dränering av ett dikningsområde

anmärkning

Vattenfårar användes tidigare vid dikning och beskogning av öppna torvmarker.

definition

shallow ditch used in an area being ditched

note

Shallow water furrows were previously used for draining open fields and afforestation.

пояснение

nettohyöty [*vanh.*]

fi

fi-ei

sv netto nytta

sv-inte

en net benefit

en-not

ru прибыль от осушения

ru-нерек.

määritelmä

bruttohyödyn ja kokonaiskustannusten nykyarvon erotus

huomautus

definition

nuvärdet av differensen mellan bruttonytta och totala kostnader

anmärkning

definition

difference between the present value of the gross benefit and the total costs

note

пояснение

ojamaa

fi

fi-ei

sv dikningsmassor [*pl.*]; dikningsjord

sv-inte

en excavated ditch soil

en-not

ru отвал; кавальер [*част.*]

ru-нерек.

määritelmä

ojankaivun yhteydessä ojan kohdalta nostettu maa-aines

huomautus

definition

jord som grävts upp i samband med dikning

anmärkning

definition

soil material lifted in connection with ditch digging

note

пояснение

Кавальер представляет собой облагороженный отвал.

ojan vaaitseminen

fi

fi-ei

sv avvägning av dike

sv-inte

en measuring ditch grade

en-not

ru нивелирование канала

ru-нерек.

määritelmä

ojan pituuskaltevuuden määrittäminen maastossa

huomautus

definition

fastställande av ett dikes längsgående lutning i terrängen

anmärkning

definition

determining ditch grade in the terrain

note

пояснение

ojankaivu

fi ojankaivuu; ojan kaivaminen

fi-ei

sv dikesgrävning

sv-inte

en ditching

en-not

ru строительство каналов; сооружение каналов

ru-нерек. рытьё каналов

määritelmä

ojan maa-aineksen nosto ja siirto vesien poisjohtamiseksi

huomautus

definition

uppgrävning och förflyttning av jordmassor i vattenavledningssyfte

anmärkning

definition

lifting and transfer of soil from a ditch to drain away water

note

пояснение

ojitusalue metsä

fi

fi-ei

sv dikad skogsmark

sv-inte

en forest on a ditched area [*art.*]

en-not

ru лес на осушенной территории

ru-нерек.

määritelmä

metsäalue, jonka maapohja on kuivattu ojittamalla

huomautus

Ojitusaluemetsä on useimmiten turvemaata. Termiä *suometsä* käytetään usein ojitusaluemetsän synonyymina, vaikka suometsä voi tarkoittaa luonnontilaista metsäistä suota.

definition

skogsområde som dränerats genom dikning

anmärkning

Jordarten på dikad skogsmark består vanligen av torv.

definition

forest area whose soil has been drained by ditching

note

Forests on ditched areas are most often peatlands.

пояснение

ojittaa

fi

fi-ei

sv dika

sv-inte

en to ditch; to cut ditches

en-not

ru производить осушение; осушать

ru-нерек.

määritelmä

kaivaa ojat kuivatettavalle alueelle

huomautus

definition

att gräva diken på ett dikningsområde

anmärkning

definition

to dig ditches in an area being drained

note

пояснение

perata II

fi

fi-ei

sv rensa diken

sv-inte

en to clean out a ditch

en-not

ru осуществлять уход за осушительной сетью; производить очистку каналов; очищать каналы

ru-нерек.

määritelmä

poistaa ojasta vedenjuoksua estävää ainesta tai syventää ojaa

huomautus

definition

avlägsna sådant material som hindrar vattenflödet från ett dike eller fördjupning av ett dike

anmärkning

definition

to remove the substance preventing the flow of water from the ditch or to deepen the ditch

note

пояснение

piennartie

fi penkkatie [*slangi*]

fi-ei

sv väg på dikesren

sv-inte

en embankment road

en-not

ru дорога, построенная из материала, полученного при строительстве канала [*иск.*]

ru-нерек.

määritelmä

ojitusalueiden kulkukelpoisuuden parantamiseksi ojasta saatavilla maa-aineksilla rakennettava ajoura

huomautus

Vahvistavia rakenteita kuten sorastusta piennarteissä ei tavallisesti käytetä.

definition

enkel körväg som byggs längs dike med jordmaterial som fås från
dikesgrävningen för att förbättra framkomligheten på det dikade området

anmärkning

I allmänhet används inte förstärkningsmaterial såsom grus för en väg på
dikesren.

definition

rut built from the soil available in the ditch to improve the passability of the
ditched areas

note

Reinforcing structures such as gravel are not normally used for this type of
roads.

пояснение

pienvesi

fi

fi-ei

sv småvatten

sv-inte

en small water body

en-not

ru малый водоём

ru-нерек.

määritelmä

pienialainen vesiallas tai uoma, jonka olosuhteet poikkeavat muusta
lähiympäristöstä ja jonka ominaispiirteet syntyvät veden ja lähiympäristön
yhteisvaikutuksesta

huomautus

Pienvesien ominaispiirteet luovat edellytykset ainutlaatuisen eliöstön ja
kasvillisuuden kehittymiselle. Yleensä pienvesiin luetaan noro, puro, lähde,
lähteikkö, flada, kluuvijärvi sekä lampi.

definition

liten vattensamling eller fåra vars förhållanden skiljer sig från den omgivande
miljön och vars egenskaper uppstår genom samverkan mellan vattnet och den
omgivande miljön

anmärkning

Egenskaperna hos småvatten skapar förutsättningar för utveckling av en unik artsammansättning och vegetation. Till småvattnen räknas i allmänhet rännilar, bäckar, källor, källområden, flador, glosjöar och tjärnar.

definition

small basin or watercourse, whose conditions differ from the rest of the surrounding environment and whose characteristics arise from the combined effect of the water and the surrounding environment

note

The characteristic features of small water bodies create the conditions for the development of unique flora and fauna. Small water bodies usually include rivulets, streams, springs, spring-fed wetlands, flads, gloe lakes, and ponds.

пояснение

В России малый водоём определяется как водоём площадью менее 1 км².

pintavalutus

fi

fi-ei

sv översilning; spillvattenrening på lutande markbädd

sv-inte

en overland flow

en-not

ru отведение поверхностного стока

ru-нерек.

määritelmä

veden ohjaaminen suhteellisen tasaiselle maa-alueelle, jossa vedet saadaan suodattumaan maaperän ja kasvillisuuden läpi

huomautus

definition

avledning av vatten till ett relativt plant markområde där vattnet kan filtreras genom mark och vegetation

anmärkning

definition

diverting water to a relatively flat area where the water can be filtered through the soil and vegetation

note

rajalämpösumma [*vanh.*]

fi

fi-ei

sv begränsande värmesumma

sv-inte

en limiting temperature sum

en-not

ru предельная сумма эффективных температур

ru-нерек.

määritelmä

lämpösumma, jolla metsänkasvatuksen hyötykertoimeksi saadaan yksi

huomautus

Alueella, jolla lämpösumma on pienempi kuin rajalämpösumma, suo ei ole metsänkasvatuskelpoinen.

definition

värmesumma vid vilken nyttokoefficienten för virkesproduktion är 1

anmärkning

Virkesproduktionen är inte lönsam i en region där värmesumman är lägre än den begränsande värmesumman.

definition

temperature sum at which the efficiency coefficient of silviculture equals one

note

In an area where the temperature sum is lower than the limiting temperature sum, the mire is not suitable for silviculture.

пояснение

В России о пороге прибыльности осушения судят не по предельной сумме эффективных температур, а по проценту прибыли.

rumpu

fi tierumpu; ojarumpu

fi-ei

sv vägtrumma; kulvert

sv-inte

en culvert

en-not

ru труба-переезд

ru-нерек.

määritelmä

putki, joka on asennettu uoman vapaan veden kulun mahdollistamiseksi

huomautus

Rumpuja asennetaan esimerkiksi kulkuväylän alle.

definition

rör som installerats för att möjliggöra fritt vattenflöde

anmärkning

Trummor läggs bland annat under vägar.

definition

pipe installed to allow free water flow in a watercourse

note

Culverts are installed, for example, under a passageway.

пояснение

suohydrologia

fi

fi-ei

sv torvmarkshydrologi

sv-inte

en peatland hydrology

en-not

ru гидрология болот

ru-нерек.

määritelmä

tiede, joka selvittää hydrologista kiertoa soilla, soiden vaikutusta yleishydrologiaan sekä soiden käytön vaikutusta hydrologiseen kiertoon soilla ja ympäristön hydrologiaan

huomautus

definition

vetenskap som studerar det hydrologiska kretsloppet på torvmarker, torvmarkernas inverkan på den allmänna hydrologin samt hur bruket av torvmarker inverkar på det hydrologiska kretsloppet och på närmiljöns hydrologi

anmärkning

definition

science that investigates the hydrological cycle in peatlands, the impact of peatlands on general hydrology and the impact of the use of peatlands on the hydrological cycle in peatlands and the hydrology of the surrounding area

note

пояснение

umpeenkasvu

fi

fi-ei

sv igenväxning

sv-inte

en overgrowth

en-not

ru зарастание

ru-нерек.

määritelmä

prosessi, jossa kasvillisuus ja sen kerryttämä turve täyttävät vesistön, ojan tai uoman

huomautus

Umpeenkasvun vuoksi vesiekosysteemi muuttuu vähitellen kosteikkoekosysteemiksi.

definition

process vid vilken vegetation och döda växtdelar fyller upp ett vattendrag, dike eller strömfåra

anmärkning

Ett igenvuxet vattenekosystem övergår med tid i ett våtmarksekosystem.

definition

process where vegetation and the accumulated peat fill a water body, ditch, or watercourse

note

Due to overgrowth, the water ecosystem gradually turns into a wetland ecosystem.

пояснение

vesiväylä

fi vesireitti

fi-ei

sv farled; vattenled; vattenväg

sv-inte

en waterway

en-not

ru водный путь

ru-нерек.

määritelmä

järvien, jokien ja purojen yhdessä tai erikseen muodostama kulku- tai uittokelpoinen reitti

huomautus

definition

navigerbar eller flottningsduglig rutt bestående av sjöar, älvar och bäckar eller någon av dessa

anmärkning

definition

navigable or floatable route formed by lakes, rivers, and streams together or separately

note

пояснение

viljavuusindeksi [*vanh.*]

fi

fi-ei

sv bördighetsindex

sv-inte

en fertility index

en-not

ru эдафический бонитет; бонитет после осушения [*част.*]

ru-нерек.

määritelmä

suhdeluku, joka kuvaa metsäojitetun suon puuntuotoskykyä, kun lämpösumman arvo on 1350 d.d.

huomautus

Viljavuusindeksiä käytetään laskettaessa metsäojitusboniteettia.

definition

relationstal som anger virkesproduktionsförmågan på en dikad torvmark då värmesumman är 1350 d.d.

anmärkning

Bördighetsindexet används vid beräkning av skogsdikningsboniteten.

definition

ratio that describes the wood production capacity of a drained mire when the value of the temperature sum is 1350 d.d.

note

The fertility index is used when calculating the forest drainage quality class.

пояснение

В России бонитет после осушения не имеет привязки к показателям суммы эффективных температур.

17 Läheteet

Suomenkieliset läheteet

Kudasheva, I., Kudashev, I., Vehmas-Lehto, I., Gerd, A. 2008. Suomalais-venäläinen metsäsanakirja. Helsinki: Metsäkustannus.

Britschgi et al. – Britschgi, Ritva - Rintala, Jari – Puharinen Suvi-Tuuli. Pohjavesialueet – opas määrittämiseen, luokitukseen ja suojelusuunnitelmien laadintaan. Ympäristöhallinnon ohjeita 3/2018. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161164/OH_3_2018_Pohjavesialueet_opas_neettiin.pdf

Hiltunen et al. – Timo Hiltunen, Juha Jämsén, Samuli Joensuu, Kaisa Heikkinen, Martti Vuollekoski. Opas metsätalouden vesiensuojelun suunnitteluun valuma-alueella. 2014. <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:no4Ubo6JfoQJ:https://www.ymparisto.fi/download/noname/%257BB4D051AA-B2A5-4FED-9E57-91045CB5418C%257D/97048+&cd=1&hl=fi&ct=clnk&gl=fi&client=firefox-b-d>

KLK – Kaivoihin liittyviä käsitteitä. <https://www.ymparisto.fi/download/noname/%7B71279CAC-75AF-4936-9F25-7C0A63B97D1B%7D/57610>

MTVR – Metsätalouden vesiensuojelurakenteita. <https://www.metsakeskus.fi/sites/default/files/metsatalouden-vesiensuojelurakenteita-esite.pdf>

Joensuu, S., Kauppila, M., Lindén, M. & Tenhola, T. 2019. Metsänhoidon suositukset vesiensuojeluun, työopas. Tapion julkaisuja. <https://tapio.fi/wp-content/uploads/2020/09/Metsanhoidon-suositukset-vesiensuojeluun-TAPIO-2019.pdf>

YYV – Ympäristöhallinnon yhteinen verkkopalvelu. [https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Vesi/Vesiensuojelu/Pohjaveden_suojelu/Pohjavesialueet/Pohjavesialueet\(26765\)](https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Vesi/Vesiensuojelu/Pohjaveden_suojelu/Pohjavesialueet/Pohjavesialueet(26765))

Englanninkieliset läheteet

TEPA-termipankki: <https://termipankki.fi/tepa/fi/>

Venäjänkieliset läheteet

Kudasheva, I., Kudashev, I., Vehmas-Lehto, I., Gerd, A. 2008. Suomalais-venäläinen metsäsanakirja. Helsinki: Metsäkustannus.

Михайлов Л. Е., Грунтовые, воды.— Л., изд. ЛПИ, 1982.—40 с. (ЛГМИ). http://elibrary.ru/files_books/pdf/img-217144009.pdf

ГОСТ Р 58801-2020: <https://all-gosts.ru/gosts/gost-r-58801-2020-sistemy-i-sooruzheniya-meliorativnye-kanaly-osushitelnye-poperechnye-secheniya/>

Ruotsinkieliset läheteet

Skötsel av täckdiken <http://www.salaojayhdistys.fi/pdf/kpopasR.pdf>

Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark

<https://www.naturvardsverket.se/globalassets/vagledning/skyddad-natur/biotopskyddsomraden/02-kalla-med-omgivande-vatmark-jordbruksmark-2014-04-15.pdf>

Åkertäckdikning http://www.salaojayhdistys.fi/pdf/Peltosalaojitus_10_2015_sv.pdf

http://www.salaojayhdistys.fi/pdf/Peltosalaojitus_10_2015_sv.pdf

SMHI Hydrologi

https://www.smhi.se/polopoly_fs/1.163773!/Hydrologi_37%20Skogens%20inverkan%20på%20vattenbalansen..pdf

Markavvattnings och rensning <https://www.naturvardsverket.se/globalassets/media/publikationer-pdf/0100/978-91-620-0163-6.pdf>

Erosion och sedimenttransport i vattendrag <https://www.sgi.se/globalassets/publikationer/varia/pdf/sgiv592.pdf>

Källpåverkad mark och källor <https://www.skogsstyrelsen.se/globalassets/mer-om-skog/malbilder-for-god-miljohansyn/malbilder-hansynskravande-biotoper/kallpaverkad-mark-och-kallor.pdf>

Hydrologisk terminologi <http://hydrologi.org/hydrologisk-terminologi/>

Skogsmarkens ekologi, Del 1. Jan-Erik Lundmark. Skogsstyrelsen 1986